

GLASNIK

OPĆINE OMIŠALJ

OŽUJAK 2024. BROJ 139

Peto godišnje doba

RAZGOVOR S NAČELNICOM

INVESTICIJSKI ZAHVATI
U NJIVICAMA I OMIŠLJU

Uvodnik

- [2 UVODNIK](#)
- [3 OPĆINSKO VIJEĆE](#)
- [5 IZ RADA MJESENHIH ODBORA](#)
- [5 IN MEMORIAM](#)
- [6 INVESTICIJE](#)
- [9 AKTUALNOSTI](#)
- [12 SOCIJALNA SKRB I UNAPREĐENJE KVALITETE ŽIVOTA](#)
- [15 ODGOJ I OBRAZOVANJE](#)
- [18 RAZGOVOR: MIRELA AHMETOVIĆ](#)
- [23 TURIZAM](#)
- [25 MESOPUST](#)
- [29 KULTURA I TRADICIJA](#)
- [33 SPORT](#)
- [36 KOLUMNA: DR. BELAN](#)
- [36 KOLUMNA: DR. BOZANIĆ](#)

mr. sc. Mirela Ahmetović
Načelnica Općine Omišalj

IMPRESSUM

GLASNIK Općine Omišalj

IZDAVAČ
Općina Omišalj
Prikešte 13
51513 Omišalj
opcina@omisalj.hr
www.omisalj.hr

ZA IZDAVAČA
mr. sc. Mirela Ahmetović

GLAVNA UREDNICA
Ema Jedrlinić

GRAFIČKA OBRADA
FABULA d.o.o.

NOVINARI
Bogdana Čiča, Ema Jedrlinić

FOTOGRAFIJE
Općina Omišalj, Turistička zajednica
Općine Omišalj
Fotografija s naslovnicom: Sanjin Ilić

TISAK
Kerschoffset d.o.o.

NAKLADA
800 komada

Stavovi kolumnista „Glasnika“ nikako
nisu stavovi uredništva te su za
njih odgovorni isključivo autori.

Dragi stanovnici općine Omišalj, poštovani čitatelji „Glasnika“, pred sobom imate prvi ovogodišnji broj općinskoga glasila koje prati sva važnija događanja i informacije u naša dva mjesta i mogu slobodno reći da smo brojnim investicijama, radovima i planovima hrabro i vrijedno zakoračili u prvi dio nove godine.

Dok ovo pišem, neki vrijedni komunalni projekti privode se kraju, neki se tek zahukavaju, o nekima ćemo još pisati. Ono što obilježava cijeli ovaj mandat i za što se posebno zalažemo i ja i moji suradnici je prioritetski projekt izgradnje dječeg vrtića u Njivicama. A da za njim postoji nasušna potreba dokazuje i nedavno propuštanje i velika šteta nakon oborina na krovu i u prostorijama sadašnjega dječeg vrtića u Njivicama. Nadam se da će tu potrebu uvidjeti i u ministarstvu i čim prije riješiti imovinsko-pravnu dokumentaciju, nakon čega nam slijedi predaja papira za građevinsku dozvolu i sama izgradnja. Moj je cilj da izgradnja vrtića krene do kraja ovog mandata, kako i stoji u mom predizbornom programu kojeg neprestano nosim sa sobom i razmišljam o tome što još nismo uspjeli napraviti ili kako bismo nešto mogli još više unaprijediti. A unaprijedili smo i „podebljali“ brojne odluke: od stipendiranja i novčanog nagradjivanja sportaša za sportska ostvarenja na državnim, europskim i svjetskim natjecanjima, preko većih učeničkih, studentskih i postdiplomskih stipendija, do socijalnog i izvan socijalnog programa za naše stanovnike i boljih javnozdravstvenih usluga. Letvica je postavljena vrlo visoko!

Potkraj godine stigla je vijest o dobivenoj velikoj pravnoj bitki koja me učinila neizmjereno ponosnom i sretnom. Nakon doista iscrpljujućih i mučnih osam godina pravne borbe, Općina Omišalj dokazala je vlasništvo nad kampom Pušča i odnijela pobedu nad DORH-om koje je zastupalo Republiku Hrvatsku, a koja je htjela usurpirati i oteti vlasništvo svih stanovnika Omišlja i Njivice. Imali smo preko puta sebe daleko moćnijeg „neprijatelja“, koji se namjerio na taj dio prostora, no, uspjeli smo se izboriti i dokazati da je to naše i da mi tamo vodimo brigu o redu i disciplini, u smislu da se taj prostor koristi isključivo onako kako su građani rekli kada su komentirali i usvajali prostorni plan. Velika je važnost tog kampa! On je pokazatelj našeg inata i prkosa i ovo je zaista pobjeda svih stanovnika općine Omišalj. Pravda je spora, ali dostižna i uvjerenja sam da će takvih pobjeda biti još!

U središtu zabavnih događanja bio je mesopust, vladavina maškara koje su preuzele vlast na četiri tjedna. Kao centralni dio karnevala uzdignuo se Bljak fest koji je ove godine oborio sve rekorde i nadmašio sva očekivanja te ćemo morati razmisliti o njegovom proširenju ili novom konceptu. Prisjećam se njegovih skromnih početaka i našega velikog vizionara i začetnika ove gastro manifestacije, Damira Jakovčića, koji bi sigurno bio ponasan na to u što je festival prerastao.

I u ovom broju „Glasnika“ pratimo aktivnosti školaraca i vrtića, kao i sportske rezultate klubova s područja naše općine. Veseli me i što se Folklorno društvo „Njivice“ ponovno jače aktiviralo, a do promjene u vodstvu došlo je i u omišalskome KUD-u „Ive Jurjević“. O svemu čitajte više u rubrikama ‘Odgoj i obrazovanje’, ‘Sport’ te ‘Kultura i tradicija’.

Pripreme za predsezonomu i turističku sezonu već su krenule, što i ne čudi jer za nekoliko dana slavi se najveći kršćanski blagdan, Uskrs. Općina Omišalj je i ove godine dodijelila prigodne darove povodom blagdana Uskrsa svojim stanovnicima, djelatnicima Upravnog odjela posjetili su starije i nemoćne u domovima, razveselili jednu mladu ženu na pragu zrelosti i životnom policom koju plaća Općina Omišalj olakšali joj prelazak iz dječeg doma u samostalni život. Lijepo je činiti dobro!

Do našeg idućeg broja „Glasnika“, želim vam sretne uskrsne blagdane te aktivno, zdravo i uspješno proljeće!

Vaša načelnica

Mirela Ahmetović

15. SJEDNICA OPĆINSKOG VIJEĆA

Detaljno, objektivno i ne populističko donošenje odluka

Posljednjega dana veljače održana je 15. sjednica Općinskog vijeća na kojoj su se, među ostalim, našle sljedeće točke Dnevnog reda: Prijedlog odluke o finansiranju javnih potreba u Općini Omišalj u 2023. godini, Prijedlog odluke o agrotehničkim mjerama i mjerama za uređivanje i održavanje poljoprivrednih rudina na području Općine Omišalj, Prijedlog odluke o uvjetima, načinu i kriterijima financiranja izrade projektne dokumentacije za krovne fotoponske elektrane na području općine u 2024. godini, Prijedlog smjernica za organizaciju i razvoj sustava civilne zaštite za razdoblje od 2024. do 2027. godine, Prijedlog odluke o izmjeni Odluke o uređenju prometa na području općine Omišalj te Prijedlog izmjena i dopuna Plana upravljanja pomorskim dobrrom na području općine za razdoblje od 2024. do 2028. godine.

Vijećnička pitanja: pješački prijelaz kod romskog naselja, poluukopani spremnici za otpad, šetnica Antuna Koste...

Prije izglasavanja točaka po dnevnom redu, sjednica je započela vijećničkim pitanjima, a prvo je postavila vijećnica Marijana Šunić. Zanimalo ju je li u planu kakva prometna signalizacija u ulici Brgučena, točnije planira li se postaviti pješački prijelaz kod romskog naselja. Odgovorila joj je načelnica Mirela Ahmetović: - U izradi je prometni elaborat za postavljanje pješačkog prijelaza kod romskog naselja, s lijeve strane autobusne stanice. Prije njegovog postavljanja moramo napraviti nogostup u dovoljnoj dužini koju zahtjeva standard izrade tog pješačkog prijelaza jer on mora vezati dvije pješačke površine, što trenutno nije slučaj.

Vijećnik Marin Buban komentirao je poluukopane spremnike za otpad u ulici Bjanižov i zbnjenost stanovnika tog naselja jer su od početka naplate, 1. ožujka, svi zaključani. - U Ponikvi su, prilikom preuzima-

nja kartice, ljudi informirani da će biti zaključani samo zeleni spremnici za mijesani otpad koji će se jedini i naplaćivati, no naknadno je došla informacija da će se zaključavati i svi drugi. Ljudi je to zbulilo jer misle da će se i oni plaćati po otvaranju, rekao je Buban, a načelnica odgovorila potvrđno. - Od 4. ožujka 2024. godine počinje digitalna evidencija skupljanja komunalnog otpada u ulici Bjanižov i sustav će u svrhu naplate brojiti odložene vrećice isključivo u spremnike s mijesanim otpadom koji iziskuje i više troškova zbog odvoza na Marišćinu. Korisniku, odnosno stanovniku, naplatit će se svaka ubačena vrećica zasebno neovisno o volumenu iste, a paušalno će se svaka vrećica naplaćivati kao da je volumena 30 litara. Svi ostali spremnici zaključani su kako bi se spriječilo neodgovorno i nelegalno odlaganje neodgovarajućeg otpada u takve spremnike. Vijećnicu Dinu Blažević zanimalo je u kojoj su fazi radovi na rekonstrukciji šetnice Antuna Koste u Njivicama, je li predviđeno postavljanje

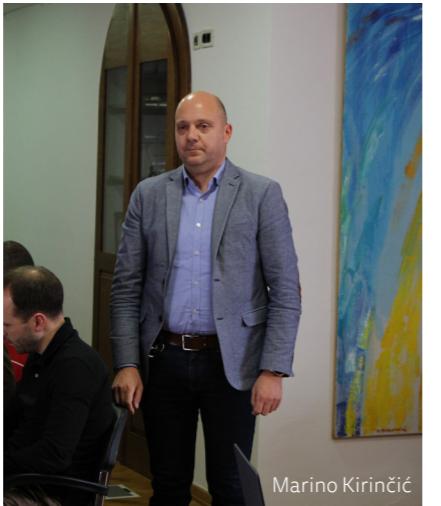
Blažević: Zašto Općina Omišalj ne isplaćuje „uskrsnici“ umirovljenicima?

Drugo pitanje vijećnice Blažević glasilo je: – Očekuje se da će više od stotinu gradova i općina u Hrvatskoj ove godine isplatiti „uskrsnici“ umirovljenicima. Moje je pitanje zašto Općina Omišalj nije među njima i ne omogućuje to svojim umirovljenicima, a peta je najrazvijenija općina u RH? Odgovor je također dobila od općinske načelnice: – Takva sredstva se predviđaju prilikom donošenja Proračuna u prosincu, a na prošloj je sjednici postavljeno pandan pitanje povezano s božićnicama. Tada sam se vrlo detaljno o tome očitovala. Smatram potpuno promašenim isplaćivati materijalna prava kao lokalna zajednica ljudima koji dobivaju svoju mirovinu („plaću“) iz državnog proračuna. Kada bi država odlučila da se umirovljenicima isplaćuje božićnica ili „uskrsnica“ iz državnog proračuna, ja bih to podržala, kao i svatko drugi. Ako se osvrnemo samo na mogućnost isplate iz lokalnih proračuna, mislim da je potpuno nepravedno da se svim umirovljenicima isplaćuje bilo koji oblik materijalnih prava radnika zbog toga što postoji velik broj umirovljenika, pa i na području naše općine, koji primaju maksimalnu mirovinu. Tada bismo se našli u situaciji da, primjerice, iz sredstava ljudi, koja se prikupljaju u općinski proračun, a koji imaju minimalnu plaću, imaju puno djece i žive u puno gorim uvjetima nego neki umirovljenici, da se iz njihovih sredstava daje još i „uskrsnica“ onima koji imaju više od njih. Osim toga, prema analizi koju sam izvršila, postoje i umirovljenici čije su niske mirovine rezultat malog radnog staža, a koji proizlazi iz njihove osobne odluke da ne rade nego iznajmljuju apartmane i/ili, pak, žive od visoke plaće supružnika. Vrlo je teško razgraničiti takve situacije. Sagledavala sam i te mogućnosti, no, nisam našla na kriterij koji bi mi dozvolio da nakon takvog prijedloga budem mirna i prolazim pokraj obitelji za koju znam u kakvim uvjetima živi, kakve teške fizičke poslove obavljaju i kakve su im plaće, a istovremeno im uzimam teško stečeni novac i dajem ga ljudima za koje također pouzdano znam da imaju maksimalne mirovine, veće i od plaća nekih stanovnika. Što se tiče konstatacije da smo peta najrazvijenija općina, točno, i smatram da

je to baš zbog vrlo detaljnog, objektivnog i ne populističkog donošenja odluka te će i biti najmanje peta najrazvijenija općina dok god se na takav način bude odlučivalo, dok god se svaki euro ili cent šest puta okreće i razmisli što bi o tom trošenju mislio stanovnik iz bilo koje skupine.

Financiranje javnih potreba prihvaćeno uz amandman vijećnice Šunić

Prije prelaska na točke dnevnog reda, od kojih ćemo izdvojiti onu o finansiranju javnih potreba, Mandatni je odbor izvjestio vijećnike o prestanku mandata člana vijeća Edija Furijana na vlastiti zahtjev te je na njegovo mjesto imenovan Marino Kirinčić, novi vijećnik s iste kandidacijske liste (SDP) koji je potom i svečano prisegnuo svojom čašcu da će svoju dužnost obavljati savjesno i odgovorno.

Marino Kirinčić

aktivnosti iz drugih izvora i/ili sredstava EU, kvaliteta dosadašnje suradnje prijavitelja aktivnosti s Općinom Omišalj. Povjerenstvo je predložilo financiranje 49 programa/projekata koji su udovoljili navedenim kriterijima, dok 16 programa/projekata nije ostvarilo dovoljan broj bodova za financiranje. Na prijedlog Povjerenstva, sastavljen je Prijedlog odluke o finansiranju javnih potreba na koji je vijećnica Marijana Šudić (HDZ) podnijela amandman koji glasi: *U Prijedlogu odluke o finansiranju javnih potreba u Općini Omišalj u 2024. godini u članku 3. u dijelu tablice „Obitelj, djeca, mladi“ predlažem brisanje reda: Karate klub „Krk Croatia“ – Priprema Pozor Sad kamp – 1.000,00 eura. Navedeno predlažem iz razloga što u opisu stoji da vjera i sport čine bit kampa te se amandmanom predlaže da se aktivnost „Priprema Pozor Sad kamp“ ne financira dok se ne dostavi potvrda Biskupije Krk, odnosno njihova verifikacija vjerskog programa kampa.*

U skladu s Poslovnikom o radu Općinskog vijeća, o navedenom amandmanu izjasnila se i općinska načelnica Mirela Ahmetović. – S obzirom na to da ste upoznati s time da je Općina Omišalj vrlo vjerojatno jedina općina u Hrvatskoj koja sredstva za javne potrebe dodjeljuje na temelju natječaja, a po odluci čak dvaju povjerenstava, onog koje provjerava formalne prijave i onog koje daje prijedlog dodjele finansijskih sredstava za određene programe te zatim daje prijedlog Odluke koju usvaja ili ne usvaja Općinsko vijeće, ja bih se ovom prigodom izuzela kod odlučivanja o amandmanu jer bi to značilo rušenje principa iza kojih čvrsto stojim. Drugim riječima, ne želim da se funkcija načelnika miješa u ishod ovog natječaja kod kojeg je odluka prepuštena Povjerenstvu i Općinskom vijeću, nglasila je načelnica. A vijećnici su odlučili amandman prihvati s devet glasova za i dva protiv, onih vijećnica Sandre Justinić (SDP) i Dunje Mihelc (SDP) te time izglasati Odluku o finansiranju programa s područja: obitelji, djece i mladih, braniteljskih udruga, zaštite životinja, gospodarstva, poljoprivrede i hobizma, čuvanja zdravlja i socijalne skrbi, potpore sportskim udrugama, tehničke kulture i rekreacije, DVD-a te pomoći i pokroviteljstva i „Kvarnerska rivijera“, a Odluku o dodijeljenim sredstvima pojedinom programu/projektu može se pronaći na mrežnoj stranici Općine Omišalj. (E.J.)

Mjesni odbor Njivice redovito obilazi mjesto i upozorava na komunalnu problematiku

Članovi Vijeća mjesnog odbora Njivice redovito se sastaju barem jednom mjesечно i aktivno raspravljaju o tekućoj problematiki te svoje zaključke i prijedloge prosljeđuju nadležnim, u prvoj redu Općini, komunalnom društvu „Pesja“ i TZO Omišalj. Obično je na dnevnom redu komunalna problematika, stvari koje u svom mjestu svakodnevno zapažaju i za koje misle da bi se moglo popraviti kako bi život svih stanovnika Njivice bio lakši i ugodniji. Predložili su, tako, da se iza autobusne stanice u Njivicama u smjeru Rijeke postave privremeni rubnjaci jer svaka jača kiša koja padne odnese zemlju sve do kolnika. Njihova je i molba, što su nekoliko puta naglašavali, da se staklene autobusne stanice operu te da se na njima postave oznake kako bi putnici autobusom znali u kojem je smjeru autobus za Krk, a u kojem za Rijeku.

Prijedlog MO Njivice je i da se kod vodospreme na Koknju postave kante za miješani otpad i plastiku jer su uočili da se mnogi tamo zaustavljaju u prolazu i za sobom ostavljaju smeće.

Uz to, jedan je član svjedočio iskrcavanju šute iz vozila slovenskih registracija na zelenu površinu na području općine i sve dokumentirao te članovi vijeća traže da se protiv nje provede stegovni postupak, kako se takve stvari više ne bi ponavljale.

Članovi vijeća Mjesnog odbora Njivice, kojeg čine Dubravka Huten, Marko Mrakovčić, Marino Kirinčić, Ivan Šamanić i Nevena Zupčić, nadgledaju i radove u ulici Kala, prate gdje je potrebno obaviti sanitarni sjeću i osposobiti staze ili eventualno ukloniti suhe borove, popraviti stepenice, postaviti prometna ogledala i slično. Osluškuju probleme mještana koji se, između ostalog, žale i negoduju

zbog prebrze vožnje i buke građevinskih vozila koji trenutno pojačano rade na nekoliko objekata u ulici Krčka te ostavljaju za sobom onečišćenu prometnicu.

Kao savjetodavno tijelo, članovi MO osluškuju želje i probleme mještana te informacije prosljeđuju dalje nadležnim, a oni se potom, ako su opravdani, rješavaju u određenom roku. (E.J.)

Vilma Jelavić (1950. - 2024.)

Početkom ove godine, nakon teške i iscrpljujuće bolesti, napustila nas je Vilma Jelavić, naša omiljena knjižničarka, osoba koju su cijenili svi koji vole knjigu i čitanje, a posebno je zadužila mlade naraštaje.

U Omišalj je, kao i mnogi drugi, došla raditi u DINA-Petrokemiju. Bila je knjižničarka u biblioteci koju su sačinjavale stručne knjige. Ubrzo je učila da zaposlenici, poređ korištenja stručne literature, vole čitanje i cijene beletristiku te je inicirala nabavu i posuđivanje takve knjižne građe.

Knjižnica DINA-e prestala je s radom 2001. godine, no Vilma Jelavić je uz finansijsku pomoć Općine Omišalj inicirala osnivanje gradske knjižnice koja je dobila ime Knjižnica „Vid Omišjanin“. Jezgru čitalačkog fonda sačinjavale su knjige lijepe književnosti prenesene iz DINA-e. U toj knjižnici radila je s puno žara sa svim čitačima, a posebno mlađima. Osmislila je i provodila niz godina izbor za najčitača, a pobjednici bi dobivali poklone koje je ona birala nastojeći zadovoljiti interes djece. Poznavala je književni ukus svakog korisnika i s njenim radom bili su jako zadovoljni i povremeni ljetni članovi knjižnice.

Redovito je odlazila na sajmove knjiga, pratila je nova izdanja i naručivala knjige po preporukama čitača. Zajedno s grupom volontera potaknula je organizaciju keramičke radionice, organizirala je susrete s književnicima i sudjelovala u manifestaciji Noć

knjige, inicirala je besplatnu godišnju članarinu za sve učenike petih razreda.

Knjižnica „Vid Omišjanin“ je rasla te je 2018. godine počela raditi u sklopu Gradske knjižnice Rijeka, a naša je Vilma otišla u mirovinu, no i dalje je dolazila u Omišalj gdje je osnovala čitalački klub koji je uspješno vodila sve dok je bolest nije u tome sprječila. Općina Omišalj nagradila je 2019. godine Vilmu Jelavić posebnim Priznanjem za dugogodišnji predani rad.

Našu Vilmu krasile su divne ljudske vrline: jednostavnost, strpljivost, blagost, srdačnost, susretljivost. Ona je znala što Omišljani vole čitati i ostavila je duboki trag u radu Knjižnice „Vid Omišjanin“ i u srcima svih njenih čitača.

Dragica Vukušić

VELIKI INVESTICIJSKI ZAHVATI U OPĆINI OMIŠALJ

O aktualnim investicijama i radovima u Omišlu i Njivicama i u ovome nas broju „Glasnika“ informira Luka Mihalović, pomoćnik pročelnika Upravnog odjela za komunalno gospodarstvo, prostorno uređenje i zaštitu okoliša.

Uređenje centra naselja Omišalj

Više od dva milijuna eura vrijedan je projekt uređenja središta Omišla za koji je napravljen projektni zadatak te je cijeli projekt prijavljen za dobivanje europskih sredstava preko Urbane aglomeracije Rijeka kojoj je Općina Omišalj pristupila 2021. godine. Predviđa se da će se iz tog fonda za ovaj projekt „povući“ milijun eura, dok je ostatak osiguran Proračunom za 2024. godinu i projekcijama za 2025. i 2026. godinu.

Projektant je dužan izraditi koncept idejnog rješenja u minimalno dvije varijante, načitelj će potom odabrati varijantu koja mu odgovara prema kojoj će se izraditi idejno rješenje te se predviđa da će se do kraja 2024. godine predati zahtjev za građevinskom dozvolom, a početkom 2025. ishodovati dozvola te, potom, pokrenuti postupak za izvođenje radova.

Područje obuhvata zahvata obuhvaća više međusobno povezanih površina različite namjene i to: kružni tok, dijelove mjesne ceste prema sjeveru (s parkiralištem uz nju) i jugu, spomen-park, bočalište te rubne dijelove svih navedenih površina, kako je prikazano na grafičkom prikazu. Ukupna površina područja obuhvata iznosi 7.781,00 m², a predstavlja komunikacijsko čvorište, odnosno prostor stalne društvene, gospodarske, kulturne, ugodajne i svake druge interakcije.

Područje obuhvata namijenjeno je cjelogodišnjem korištenju te je cilj uređenja učiniti ga funkcionalnim višenamjenskim javnim prostorom s površinama prikladnim za provođenje različitih aktivnosti i programa, organski povezanimi s već uređenim javnim površinama, odnosno površinama koje imaju takav potencijal. Težilo se područje obuhvata urediti kao nastavak pješačke zone te će se smještaj prometnih funkcija i sadržaja namijenjenih održivoj mobilnosti optimizirati povezivanjem istih s postojećim ili planiranim površinama za prometnu namjenu, a uređenjem područja neće se utjecati na već uspostavljenu razinu pružanja komunalnih usluga te održavanja komunalnoga standarda.

• Kružni tok - novi gradski trg

Novim rješenjem, cjelinu će se urediti kao središnji gradski trg. U morfološkoj Omišlji, on će to doista postati po svojim dimenzijama, ali osim površinom, novi trg trebao bi se isticati i svojom ulogom višenamjenskoga prostora privlačnoga različitim vrstama korisnika. Omišljani i gosti koristit će ga za šetnju, sastajanje, sjedenje, druženje, promatranje, dočekivanje, ispraćanje te kao trg za raznovrsna javna događanja.

Na spoju javnoga trga sa županijskom i lokalnom cestom predviđa se autobusno ugibalište opremljeno nadstrešnicom, a postojeće sadržaje i opremu u funkciji odvijanja prometa i održive mobilnosti ukloniti će se u cijelosti. Ipak, površinu će se ostaviti pristupačnom za vozila komunalnih službi i interventnih vozila s prilazom do ulica Prikešte i Kačini te duž istih, a omogućiti će se i kolni pristup parkiralištu i za opskrbu marketa. Uz zelenilo i novo po-

pločenje, planira se nova urbana oprema: klupe s pripadajućim košem za otpatke, javna špina, oprema za oglašavanje i reklamiranje, javni sat i sl.

• Prometne površine (ceste i parkiralište)

Trase postojećih javnih cesta zadržavaju se, a promjene koje se traže idejnim rješenjem odnose se na smještaj autobusnih stajališta u smjeru Krka i u smjeru Rijeke na novim lokacijama. Stajalište iz smjera Rijeke prema Krku bit će smješteno na rubu (novoga) trga, u konkavnom zavodu, izvan postojećega kolnika ceste, približno na mjestu sadašnjega zelenog otoka, dok će se stajalište iz smjera Krka prema Rijeci smjestiti na ugibalištu izvan kolnika ceste tako da se kolnik i nogostup stajališta uređuju na dijelu površine postojećega parkirališta uz cestu. Neophodna je i reorganizacija postojećih mjestra za parkiranje.

Luka Mihalović

pomoćnik pročelnika Upravnog odjela za komunalno gospodarstvo, prostorno uređenje i zaštitu okoliša

Uređenje pomorskog dobra

Općina Omišalj nastavlja s uređenjem pomorskog dobra prema godišnjim finansijskim mogućnostima. Derutni plato sunčališta na plaži Večja, o kojem je bilo govora u prošlim brojevima „Glasnika“, saniran je i uređen u obuhvatu od 115 m². Betonske radove vrijedne 81.000 eura izvodila je tvrtka Alpha Sub, a do početka ljetne sezone postavit će se i rukohvat za lakši ulaz kupača u more.

Također, početkom godine proveden je natječaj za uređenje pomorskog dobra u ulici Stran. U tijeku su radovi koje izvodi tvrtka Marvel, vrijedni 57.500 eura. Novouređeno sunčalište zauzima prostor od ukupno 110 četvornih metara, odnosno 90 m² strogog i 20 m² novoga platoa.

Izgradnja kanalizacijskog kolektora u ulici Stran

U dijelu ulice Stran (od k. br. 28 do 32) gdje nedostaje kanalizacija, Općina Omišalj i KD Ponikve u 2023. godini započeli su izgradnju kanalizacijskog kolektora, dok u 2024. preostaje izvesti pripremu za ugradnju stupova javne rasvjete, ugradnju asfalta te izradu optičke mreže. Vrijednost radova je 67.000 eura, od kojih 30.000 snosi Općina Omišalj. Radovi bi trebali biti dovršeni do kraja ožujka.

Smirivanje prometa u ulici Brgučena

Izrađen je Prometni elaborat za smirivanje prometa u ulici Brgučena na potezu između vrtića i škole. Dobra venia je suglasnost od strane MUP-a te će do početka ljetne sezone biti izvedeni radovi na prometnoj i vertikalnoj signalizaciji, postaviti će se dodatni ležeći policajci i prometni znakovi s ograničenjem zaustavljanja i parkiranja.

Nastavak uređenja parka kod Plave terase

Pokrenut je postupak javnog natječaja za izradu završne faze uređenja parka kod Plave terase u Njivicama (faza D – drugi dio). Radi se o području od nedavno uređenog dijela parka prema hotelu „Jadran“, odnosno o preostalih 1700 četvornih metara. Procijenjena vrijednost radova je 215.000 eura bez PDV-a, a park će se uređiti na sličan način kao prvi dio faze D: izvest će se kameni popločenje i nova javna rasvjeta, zelene površine dodatno će se uređiti i opremiti navodnjavanjem, postaviti će se antitraumatska podloga i igralište opremiti raznim igralima (njihalica, ljučki, vrtuljkom, mrežom za ležanje, interaktivnom pločom za didaktičku igru i sl.). Radovi se planiraju dovršiti do kraja kalendarske godine.

Sanitarni čvorovi

Općina Omišalj u postupku je nabave sustava za naplatu sanitarnih čvorova u Njivicama kojom se želi spriječiti vandalizam i štete koje su se kontinuirano izvodile prošloga ljeta, a koje su se mjerile u tisućama eura.

Također, Općina nastavlja s obnovom i postavljanjem novih sanitarnih čvorova. Dosad je postavljeno 12 novih na po šest lokacija u Njivicama i Omišlju, a nakon prošlogodišnjeg postavljanja dva nova WC-a, onih kod konoba „Pipo“ na plaži Jadran u Omišlju te u parku kod Plave terase u Njivicama, ove godine planira se ukloniti postojeći sanitarni čvor kod Veslačkog kluba „Glagoljaš“ i postaviti novi do početka ljetne sezone.

Nastavak uređenja Rive

U suradnji sa Županijskom lučkom upravom Krk u planu je drugi dio uređenja Rive u Omišlju, točnije ceste od novouređenog dijela do gata gdje je smještена dizalica. Glavni projekt već je napravljen, poslan je zahtjev za građevinsku dozvolu, a samo izvođenje radova planirano je do kraja ove godine. U planu je gradnja novoga obalnog zida s ciljem da se stvori novi koridor za pješake širine oko 2 m, kako bi mogli sigurno šetati uz rivu. Uz to, planirana je nova javna rasvjeta i, naravno, rekonstrukcija kolnika. U proračunu Općine Omišalj za 2024. godinu za ovaj je projekt osigurano 50.000 eura.

Uređenje šetališta Antuna Koste

Radovi na omiljenom njivičkom šetalištu odvijaju se u skladu s predviđenom dinamikom, što znači da se dovršenje projekta očekuje do 31. svibnja ove godine.

Izvedeni su gotovo svi radovi na obalnom dijelu, odnosno izrađeni su potporni zidovi s obalne strane te je stvorena kontura šetnice. U tijeku su radovi na izradi javne rasvjete, paralelno s time, betonski radovi, odnosno parapetni i potporni zidovi s kopnene strane, kao i ugibališta za šetače gdje će se montirati klupice za odmor.

Iako su zidovi dovršeni, tek po završetku radova na šetnici uredit će se plaže, odnosno dijelovi kupališta i sunčališta koji su uništeni prilikom izvođenja radova, no, koji su i prije radova bili u derutnom i opasnom stanju. Pristupit će se dohrani plaža pijeskom, izradi platoa za sunčanje i postavljanju stepenica za ulaz u more.

Radovi su procijenjeni na nešto više od pola milijuna eura.

Rekonstrukcija vodovoda i kanalizacije u ulici Kala

Zajedničkom investicijom Općine Omišalj i tvrtke Ponikve rekonstruiraju se vodovod i kanalizacija u ulici Kala u Njivicama. Vrijednost radova iznosi 135.000 eura i Ponikve finansiraju rekonstrukciju vodovoda i kanalizacije, dok Općina Omišalj finanсира izgradnju oborinske odvodnje, uređenje partera te izradu optičke mreže. Parter će se urediti tako da će se izvesti kameni popločenje kao i na dijelu Place u Njivicama, a Općina će za ove radove izdvojiti ukupno 60.000 eura. Rok završetka radova je 15. travnja ove godine.

Aktivnosti Pesje

Luka Stojčić
direktor Pesje d.o.o.

Direktor komunalnog društva Pesje d.o.o. Luka Stojčić izvjestio nas je o aktivnostima i poslovima koje su obavljali u proteklom razdoblju. A posla je, s obzirom na iznadprosječne temperature i neobičajene vremenske prilike za ovo doba godine, itekako bilo. – Protekli period obilježilo je lijepo vrijeme s iznadprosječnim temperaturama te zapravo nismo imali klasični period mirovanja biljaka. Vremenski uvjeti omogućili su radnicima odjela hortikulture da obave zimsku rezidbu i zaštitu tijekom veljače te prihrane biljke koje „spremne“ ulaze u proljeće. Visoke temperature za ovo doba godine pogoduju rastu trave i korova te se je na nekim lokacijama, nikada ranije, pristupilo i prvoj godišnjoj košnji, rekao je Stojčić. Uz to, djelatnici odjela hortikulture izvršili su uklanjanje kokona borovog četnjaka s borova na javnim površinama. Radi se o „gnijezdimu“ gusjenica leptira koji uništava borove, a predstavlja veliku opasnost za djecu i kućne ljubimce jer u dodiru s kožom izaziva alergijske reakcije.

– Uz redovno održavanje čistoće u Omišlju i Njivicama, protekli period je obilježilo i nekoliko jačih južina koje stvaraju razne probleme, prvenstveno uz priobalne šetnice. U tim današnjima većina radnika Pesje angažirana je na uređenju šetnica i saniranju štete koja nastaje kao posljedica „divljanja“ prirode. Zimsko, pak, razdoblje je i razdoblje petoga godišnjeg doba, maškara, tradicionalnih običaja iz našega kraja, pa je u pripremi i čišćenju prije i posje manifestacija također angažiran veći broj radnika Pesje,

bilo čistača, bilo vozača elektrovozila koje je tih dana bilo na raspolaganju sudionicima, istaknuo je direktor.

Posla za vrijedne djelatnike Pesje ujek ima pa tako sada slijedi intenzivan proljetni period u kojem će posebnu brigu voditi oko održavanja svih javnih površina, od onih najprometnijih i najreprezentativnijih, poput Ribarske obale ili parka kod Plave terase u Njivicama ili, pak, novouređenog ulaza u Omišalj, do predjela koji

su većini građana skriveni oku, poput šumskih trim i biciklističkih staza. – Što se tiče poslova poput održavanja groblja ili čišćenja i vođenja objekata u vlasništvu Općine Omišalj, ti cijelogodišnji radovi nikada ne staju, možda ponekad padaju u drugi plan, no oni se kontinuirano vrše, zaključio je Stojčić. Spomenimo i da je Pesje bila od velike pomoći općinskim službama pri postavljanju, održavanju i demontaži jedinog klizališta na otoku Krku koje se nalazio u dvorani omišalskog Društvenog doma, a uskoro ih čekaju i pripreme parkirališta u naša dva mjesta za ljetnu sezonu. (E.J.)

SUFINANCIRANJE SADNICA

Kao i svakog proljeća, Općina Omišalj sufinancirala je nabavu sadnog materijala, tradicionalno, u suradnji s rasadnikom „P&B hortikultura Malinska“. Stanovnici Omišlja i Njivica mogli su po sniženim cijenama kupiti razni sadni materijal; lozne cijepove i voćne sadnice. Rasadnik je odobravao 16 posto popusta na maloprodajnu cijenu, a Općina Omišalj sufinancirala s 50 posto preostalog iznosa, dok je razliku do pune cijene sadnica snosio naručitelj. Jedno se kućanstvo tako u razdoblju od 26. veljače do 10. ožujka moglo predbilježiti za najviše pet voćnih sadnica (na raspolaganju su bile sadnice raznih vrsta maslina i smokvi, šipka, kivija, agruma, sadnice trešnje, jabuke, šljive i nektarine) i deset loznih cijepova, a najviši iznos sufinanciranja po kućanstvu iznosio je 22 eura.

**ODRŽANA PROJEKCIJA DOKUMENTARNOG FILMA
PISMO - PORUKA ZA NAŠU ZEMLJU**

U organizaciji Društva za poljepšavanje Omišlja (DZPO) i Tranzicijske inicijative TIKO – otok Krk, 23. siječnja u prostoriji Hrvaskog prikazan je dokumentarni film „Pismo – poruka za našu Zemlju“. Radi se o pismu pape Franje („Laudato Si“) svakom čovjeku na Zemlji. Film je, inače, predstavljen 4. listopada 2022. godine u Vatikanu i govori o brizi za planetu Zemlju. Prenosti nam poruke pape Franje koje su sadržane u istoimenoj enciklici, gdje papa kritizira konzumerizam i neodrživi razvoj, degradaciju okoliša i globalno zatopljenje.

Film prati priče klimatskih izbjeglica: Arouna Kandé iz Senegala, studenta

koji je napustio svoj dom zbog poplava, zatim brazilskog domorodačkog vođe Caciquea Odaira Dadá Borarija, četrnaestogodišnje indijske aktivistice Ridhime Pandey, američkih morskih biologa supružnika Asner i Irkinje Lorne Gold. Svi su oni vrlo aktivni u očuvanju okoliša, a zajedničko im je i pismo koje kreće iz Vatikana i dolazi do svakoga od njih. Zatim započinje putovanje u njihovom vlastitom životu, sve do odlaska u Vatikan gdje papa Franjo s njima započinje dijalog u ozračju intimnog povjerenja i dubokog slušanja. Poziv je to na novi razgovor o tome kako se trebamo odnositi prema našem jedinom domu, prema kojem se već dugo odnosimo kao da je

INTERAKTIVNA RADIONICA NAKON FILMA

UPRAVNI ODJEL U STAROSLAVENSKOM INSTITUTU I SABORU

Djelatnici Upravnog odjela Općine Omišalj posljednji su petak u veljači iskoristili za edukaciju. Posjetili su, naime, Staroslavenski institut koji je, zahvaljujući i velikoj finansijskoj potpori Općine Omišalj, objavio prva dva sveska troslijnog faksimilnog izdanja *Brevijara Vida Omišljanina* iz 1396. godine, pretisak i transliteraciju, o čemu je bilo riječi u prošlim brojevima *Glasnika*. Trenutno je u pripremi treći svezak s nizom znanstvenih i stručnih studija o Brevijaru koji se sa zanimanjem očekuje u široj znanstvenoj javnosti. Samo dan ranije, 22. veljače, obilježavao se Dan hrvatske glagoljice i glagoljaštva te je u Institutu tih dana bilo vrlo svečano, a sve aktivnosti i proslave bile su posvećene upravo Vidu Omišljaninu. Djelatnike Općine Omišalj znanstvenici dr. sc. Jozo Vela i dr. sc. Ivan Botica, na čelu s ravnateljicom Staroslavenskog instituta dr. sc. Vidom Vučko, upoznali su

NOVA AKCIJA ČIŠĆENJA ŠUMSKIH PUTEVA I STAZA

Lovačko društvo „Šljuka 1924“ iz Omišlja u suradnji s Turističkom zajednicom Općine Omišalj i ove je godine krenulo u akciju čišćenja šumskih puteva i staza. U planu je tijekom proljeća očistiti i proširiti stazu Hamec – Biseruška koja bi trebala funkcionirati kao šumski put, ali i kao biciklistička staza koja bi bila dodatna ponuda naše Turističke zajednice svima onima koji održavaju ovu destinaciju za odmor, no i domaćem stanovništvu željnom rekreacije. Drugi projekt odnosi se na čišćenje puteva i staza oko Jezera. Planira se napraviti pristup do crkvice Svetog Kvirina i crkvice Svetog Jurja. Akcije su započele 2. i 3. ožujka 2024. godine, a trebale bi biti gotove do ljeta, ovisno o vremenskim prilikama. Turistička zajednica ima u planu staviti označke kako bi budućim izletnicima bilo jednostavnije snaći se na tom području.

Ova hvale vrijedna akcija obogatit će turističku ponudu te doprinijeti tome da se očuva i obilježi bogata baština kojom obiluje naše područje. (B.Č.)

Besplatni preventivni pregledi za Omišljane i Njivičare

Brinući o zdravlju svojih stanovnika, Općina Omišalj i ove godine nastavlja s lijepom praksom financiranja preventivnih pregleda za stanovnike s područja Omišlja i Njivica.

Naime, u 2024. godini sklopljen je ugovor s Poliklinikom „Kantrida“, kojim se stanovnicima s područja općine Omišalj omogućuje obaviti besplatne specijalističke preglede. Na popisu su: mamografija s očitanjem nalaza i preporukom, denzitometrija s očitanjem nalaza, ultrazvučna diagnostika - UTZ (dijke, štitnjače, abdomena, prostate i lokomotornog sustava), color doppler krvnih žila - CD (vrata i nogu) te ortopedski pregled djece i odraslih. - Možemo reći da je odaziv na specijalističke preglede vrlo dobar i da su stanovnici zainteresirani. Ovom novom suradnjom omogućili smo našim stanovnicima, osim dosadašnjih ultrazvučnih pregleda i određene nove pregleda. Općina Omišalj financira specijalističke ultrazvučne preglede dugi niz godina, točnije od 2004. god., a u 2023. god. pregledano je 156 osoba. Vjerujemo da ćemo novom suradnjom s Poliklinikom „Kantrida“ i mogućno-

šću dodatnih vrsta pregleda dodatno potaknuti stanovnike da brinu o svom zdravlju i da dobiju potrebne termine pregleda u što kraćem vremenu. Po isteku godine, Općina će dobiti povratnu informaciju o broju osoba koje su upućene u daljnju dijagnostiku te broju osoba koje su upućene na nastavak liječenja, pojasnila je Irena Veljačić, viša stručna suradnica za društvene djelatnosti i socijalnu skrb pri Upravnom odjelu Općine Omišalj.

Inače, Poliklinika „Kantrida“ započela je s radom 1993. godine, entuzijazmom i vizijom ing.med.rad Milana Petretića, kao mali radiološki kabinet koji je bio nukleus Poliklinike „Kantrida Dental“. Od tog malenog pogona sa samo jednom djelatnošću, danas Poliklinika „Kantrida“ ima cijeli tim stručnjaka koji prate moderne zdravstvene trendove na najmodernejšoj aparaturi, a neki od liječnika koji s njima surađuju su: ortoped i traumatolog Damir Štiglić, radiolog Mirko Balić te Sonja Bačić, specijalist za mamografiju i ultrazvuk dojke. Navедena Poliklinika na isti način kao s Općinom Omišalj kontinuirano surađuje s nekoliko općina u okruženju. (E.J.)

Podsjećamo čitatelje „Glasnika“, svaki stanovnik općine Omišalj ostvaruje pravo na dva besplatna pregleda godišnje, a, prije svega, potrebno je javiti se u Upravni odjel Općine Omišalj, ured 11 (tel.: 051/661-978) te osobno ili e-mailom (irena.veljacic@omisalj.hr) dostaviti presliku osobne iskaznice i liječničke potvrde, odnosno uputnice liječnika opće prakse ili specijaliste, kojom se osoba upućuje na određeni ugovoren preled. Uz dobivenu pisani potvrdu Upravnog odjela, pacijent se potom upućuje u polikliniku s kojom je sklopljen ugovor, a termin pregleda korisnik zakazuje sam u roku od pet dana od izdavanja potvrde Upravnog odjela. (E.J.)

Javnozdravstveni programi: od prevencije nasilja, preko debljine, pregleda i analize sastava tijela do zdravlja zubiju

Ovog je proljeća u planu i provedba nekoliko javnozdravstvenih programa koje Općina Omišalj organizira u suradnji s Nastavnim zavodom za javno zdravstvo.

Program „Koraci za budućnost bez nasilja – prevencijom do kulture ne-nasilja“ provodi se već tri godine u suradnji s Osnovnom školom Omišalj jer se utvrdila potreba za kontinuiranom edukacijom djece i mještana kako prepoznati verbalno nasilje i podići razinu svijesti o obvezi prijavljivanja sumnje na nasilje. Statistički podaci iz Policijске uprave PGŽ-a i Hrvatskog zavoda za socijalni rad pokazuju da su svi oblici nasilja u porastu te se jedino or-

ganiziranim suradnjom na svim razinama može preventivno djelovati. Umrežavanjem i edukacijom svih dionika u društvu, na temu prevencije nasilja i prijavljivanja sumnje na nasilje, nastoji se osigurati sigurno društvo za cijelu zajednicu. Program se sastoji od tri predavanja, odnosno radionice i kazališne predstave „Mreža“. U višim razredima osnovne škole održat će se radionice sa sljedećim temama: sportom protiv nasilja, sigurnost u maloljetničkim vezama i sigurnost na internetu. Svaka tema usmjerena je na prevenciju nasilnog ponašanja tako da daje informacije o prepoznavanju nasilnih elemenata u pojedinim situ-

acijama (sport, maloljetničke veze i Internet) te propituje iskustva i staveve učenika o istome. U edukativnoj predstavi „Mreža“, kroz životne priče nekoliko likova koji pohađaju osnovnu školu, prikazuju se najčešći problemi s kojima se mladi danas susreću u svojoj socijalnoj okolini (utjecaj medija, društvenih mreža, vršnjačko nasilje, vršnjački pritisak, anksioznost, depresija...). Cilj predstave je pokazati mlađima adekvatne i neadekvatne načine suočavanja s problemima i izazovima te pomoći im razviti socijalne vještine.

„Debljina - bolest modernog doba, prevencija, rano otkrivanje i liječenje prekomjerne tjelesne težine“ novi je

program koji se sastoji od dijagnostičkog mjerenja (opis nalaza mjerenja i opći zdravstveni savjet), a nakon detekcije osoba s povećanom tjelesnom težinom i pretilošću organizirat će se edukativne radionice. U planu je formiranje manjih grupa osoba s kojima će stručnjaci (doktori medicine, nutricionisti, psiholozi) raditi na usvajanju zdravih prehrambenih i tjelesnih navika. Radionice će se održavati jednom tjedno, što se planira od travnja do polovice svibnja (tri radionice s nu-

tricionistom, tri sa psihologom i šest radionica nordijskog hodanja), kada će kandidati usvojeno znanje moći primjeniti te će se u rujnu ponovno provesti remjerenje.

Za Njivičare i Omišljane u planu je i javnozdravstveni program „Pregled i analiza sastava tijela“, kojim se izračunava indeks tjelesne mase, bazalni metabolizam, metaboličku starost tijela, udio vode, masti, mišića i koštane mase u tijelu. Nakon mjerenja svaki korisnik će dobiti pisani nalaz i zdravstveni savjet.

Prigodni darovi za Uskrs

Općina Omišalj i ove je godine dodijelila prigodne darove povodom blagdana Uskrsa svojim stanovnicima prema kategorijama „socijalnog“ i „izvan socijalnog“ programa.

Naime, sukladno Odluci o socijalnoj skrbi Općine Omišalj, dodjeljuje se prigodni dar korisnicima koji ostvaruju pravo na pomoć za kupnju prehrambenih proizvoda ili pravo na pomoć osobama s utvrđenim invaliditetom. Navedeni korisnici dobivaju prigodni dar, odnosno novčani poklon bon kojeg mogu iskoristiti u trgovini živežnih namirnica.

Također, Općina dodjeljuje prigodni dar i osobama s navršenih 80 godina života, teško bolesnima i osobama smještenima u domu za starije. Općina Omišalj objavila je početkom veljače javni poziv osobama s navršenih 80 godina života za podnošenje zahtjeva za ostvarivanje prava na novčani bon u povodu blagdana (za osobe koje se nisu prethodno prijavile i nisu u evidenciji Upravnog odjela), dok je potvrdu nadležnih ustanova o teško bolesnima i korisnicima doma za starije Općina pribavila službenim putem. Korisnici su prigodni poklon bon mo-

gli iskoristiti u prodavaonicama Trgovine Krk na području općine Omišalj i Cvijetu Kvarnera u Malinskoj, a valja istaknuti da je zbog sve većih troškova života i sve većeg broj socijalno ugroženih osoba izmjenom Odluke o socijalnoj skrbi Općine Omišalj iznos novčanog bona povećan za 40 posto, odnosno bon trenutno iznosi 56,00 eura.

Dodajmo još da je socijalnim programom obuhvaćeno 68 korisnika, a izvansocijalnim 147, među kojima je i šest korisnika smještenih u domovima za starije i nemoćne. (E.J.)

Općina Omišalj dio projekta Zaklada Hrvatske pošte

Općina Omišalj je, potkraj veljače, putem Zaklade Hrvatske pošte, dodijelila polici životnog osiguranja za 17-godišnju korisnicu Centra za pružanje usluga u zajednici Izvor Selce. Naime, police životnog osiguranja putem Zaklade osiguravaju različiti donatori, od jedinica lokalnih i regionalnih samouprava, preko poslovnih subjekata, do fizičkih osoba, i to za djecu/mlade bez odgovarajuće roditeljske skrbi koja se nalaze u fazi izlaska iz sustava socijalne skrbi, odnosno izlaska iz dječijih domova, udomiteljskih obitelji i usluga organiziranog stanovanja, na početku njihova samostalnog života.

Lakše u samostalan život

Financiranjem ove police, vrijedne 10 tisuća eura, jednoj je mladoj djevojci bez odgovarajuće roditeljske skrbi Općina olakšala prijelaz iz dosadašnjega organiziranog stanovanja u samostalan život. Po izlazu iz sustava socijalne skrbi ta će djevojka mjesечно na raspaganju imati sredstva za osnovne potrebe dok ne završi školovanje i ne zaposi se. – Ponosni smo što smo dio ovoga hvalevrijednog projekta, kao i

Općina Omišalj drugi puta u projektu

– Općina je otvorena za sve nove projekte za koje procjenimo da mogu do datno pridonijeti kvaliteti života naših sumještana, ali i drugih ljudi. Kada smo čuli za projekt, shvatili smo da je zaista hvalevrijedan i da njime možemo pomoći nekome kome je pomoći zaista potrebna. Načelnica Mirela Ahmetović uvrstila je projekt u prijedlog proračuna, Općinsko vijeće je prihvati

na činjenicu da je u našoj županiji najviše, na ovaj način, zbrinuto mlađih ljudi, poručila je pročelnica Općine Omišalj Maja Mahulja, koja je uz voditeljicu Odsjeka za društvene djelatnosti i opće poslove Jelenu Bigović i višu stručnu suradnicu Irenu Veljačić te upraviteljicu Zaklade Hrvatske pošte Senku Klarić i domaćine, ravnatelja Centra Izvor Selce Nikicu Sečena i odgajateljicu Marinu Mišić prisustvovala svečanom uručenju police životnog osiguranja u Centru Izvor Selce.

Primorsko-goranska županija u samome vrhu po socijalnoj osjetljivosti

Kako je pojasnila Senka Klarić, Zaklada Hrvatske pošte, uz pomoć 200-tinjak donatora, dodijelila je kroz 13 godina djelovanja 557 police životnog osiguranja djeци bez odgovarajuće roditeljske skrbi. – U suradnji s 21 dječjim, majčinskim i odgojnim domom na razini Hrvatske uz pomoć polica donirano je sveukupno više od 3,3 milijuna eura. Novčana sredstva isplaćuju se u mjesечnim obrocima na rok od dvije godine i koriste se za podmiranje osnovnih životnih potreba po-

put smještaja i režije, kazala je Klarić. Ravnatelj Centra Izvor Selce rekao je da se korisnici usluga socijalne skrbi moraju samostalno snalaziti po izlasku iz sustava, a nakon što postanu punoljetni. – U pravilu su prepusteni sebi samima, budući da država zakonski o njima više nije dužna skrbiti, stoga im je pomoći u vidu polica životnog osiguranja itekako od velike važnosti, kazao je Nikica Sečen te istaknuo Primorsko-goransku županiju kao primjer dobre prakse po pitanju socijalne osjetljivosti općenito.

– Naša je Županija po tom pitanju u samome vrhu. U PGŽ police životnog osiguranja Zaklada Hrvatske pošte s donatorima i suradnicima osigurala je za 57 korisnika, od čega je njih čak 44 iz Centra Izvor Selce. U Hrvatskoj godišnje ne izađe više od 100 djece i mlađih iz sustava socijalne skrbi, u PGŽ-u nije riječ o više od deset. Dakle, ne radi se o velikom broju takve djece i mlađih, stoga me žalosti da ovaj problem nije sustavno bolje posložen na razini Hrvatske, istaknuo je ravnatelj.

tilo takvu odluku i tako smo prošle godine osigurali sredstva za prvu polici životnog osiguranja, a od ove godine za još jednu, kazala je pročelnica Maja Mahulja o uključenju Općine Omišalj u ovaj vrijedan projekt. Inače, uz Općinu Omišalj, u Primorsko-goranskoj županiji preko Zaklade Hrvatske pošte mlađim ljudima bez roditeljske skrbi na pragu zrelosti, uz samu Županiju pomažu i gra-

Instrukcije i pripreme za maturu u organizaciji Općine Omišalj

Kreće novi ciklus besplatnih instrukcija, odnosno lani pokrenutog programa „Pomoći u učenju“ za koji je iskanan poveći interes. Kako smo doznali, učenici 7. i 8. razreda te srednjoškolci iz Omišlja i Njivicu najviše traže pomoći iz prirodoslovnih predmeta, odnosno matematike, kemije i fizike. Na raspaganju im je nekoliko učitelja, a prije dolaska na instrukcije koje se održavaju subotom u jutarnjim satima u zgradama Općine, potrebno je

e-mailom (jelena.bigovic@omisalj.hr) najaviti svoj dolazak do srijede za nadnevnu subotu te u prijavi navesti ime i prezime učenika, školu, razred, predmet i gradivo za koje je učeniku potrebna pomoći. Instrukcije će se održavati svake subote sve do svibnja. Općina Omišalj nastavlja i s financiranjem i organizacijom priprema za maturu za sve maturante s područja općine Omišalj iz hrvatskog jezi-

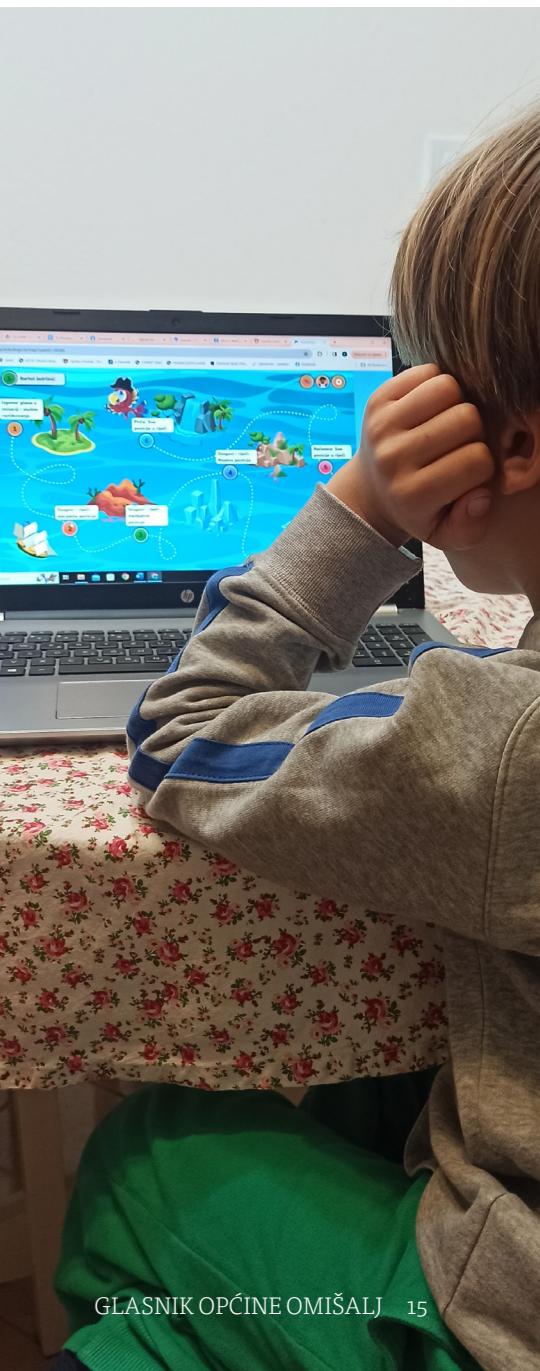
ka, matematike i engleskog jezika. S pripremama će se krenuti početkom travnja, a održavat će se subotom i to do sredine lipnja. Prijave se vrše putem e-maila na već spomenutu adresu jelena.bigovic@omisalj.hr te je u prijavi potrebno navesti ime i prezime, školu, broj telefona te u privitku dostaviti kopiju osobne iskaznice (obje strane). Kao i instrukcije, pripreme za maturu su za mlade stanovnike općine Omišalj besplatne. (E.J.)

OPĆINA DOSKOČILA PROBLEMU S NEDOSTATKOM LOGOPEDA

Djeca iz Njivica i Omišlja na online terapiji s logopedom

Kokolingo logopedska vježbenica

Riječ je o multimedijalnim sadržajima koji su djeci privlačni i zabavni, dok istovremeno rade na izgovoru glasova i prate svoj napredak, a sve se radi putem digitalne vježbenice koju su osmisili logopedi i računalni stručnjaci. Vježbe se izvode svaki dan po 15 minuta uz, naravno, nadzor roditelja i logopeda. U suradnji s pedagoškom službom vrtića, kreirana je lista mališana na kojoj je ukupno 37 polaznika vrtića koji trebaju ovaj oblik stručne pomoći, a prva grupa od desetero djece već je krenula s vježbama. Nakon što neko dijete prođe online terapiju, u program ulazi sljedeće dijete s navedene liste. – Vjerujemo da će djeca iz Omišlja i Njivica, uz organiziranu podršku od strane stručnih timova, uz osiguranu im besplatnu pomoći i podršku ostvariti pomake i vidljive rezultate, kao i da će ovim pristupom roditelji dobiti potrebnu savjetodavnu podršku stručnjaka, zaključila je Bigović. (E.J.)

Izložba radova mališana iz dječjih vrtića „Čuvamo, maštamo, stvaramo!“

U krčkoj je galeriji „Decumanus“ prvo dana ožujka, uz prigodni program, svečano otvorena izložba pod motom i nazivom „Čuvamo, maštamo, stvaramo!“. Ovu tradicionalnu izložbu, koja se svake godine priređuje pred sam početak proljeća, organizirali su Dječji vrtić „Katarina Frankopan“ i Centar za kulturu Grada Krka, a sačinjavali su je radovi djece iz Matičnog i Područnog vrtića Krk, kao i iz svih ostalih otočnih područnih vrtića – Omišlja, Njivicu, Malinske, Vrha, Punta, Baške, Vrbnika i Polja. Svaki se vrtički kolektiv predstavio radovima izrađenim u raznim tehnikama, no svi su radovi bili motivirani temom globalnih ekoloških problema, s posebnim naglaskom na pretjeranu proizvodnju tekstila koji se, zbog svoje pristupačne cijene, sve više nagomilava i na kraju završava na otpadu.

U suradnji s roditeljima, u omišljskom su vrtiću održane radionice iz kojih su proizašle razne kreacije, poput nakita i ogrlica od tkanine, mobjala, ručnih torbi, lutki zijevalica, tepiha od tkanine i sl., a dodajmo i da su mališani, pripremajući ovaj postav, dobili priliku okušati se u šivanju, što znači da su uz pregršt zabave i stvaralačkog poticaja uspjeli naučiti nešto korisno i novo, s čime se većina njihovih vršnjaka više ne susreće u svom svakodnevnom životu.

Ova kreativna izložba mogla se razgledati tijekom tri tjedna, svakoga radnog dana do kalendarskog prvog dana proljeća, odnosno do 21. ožujka. (E.J.)

Obilježen Dan ružičastih majica u dječjem vrtiću i osnovnoj školi

I ove su godine najmlađi stanovnici Njivicu i Omišlja u svojim područnim dječjim vrtićima i u Osnovnoj školi Omišalj posljednje srijede u veljači obilježili Dan ružičastih majica, dan tijekom kojeg se diljem svijeta od 2007. godine upozorava, educira i pokušava prevenirati svaki oblik nasilja i vršnjačkog zlostavljanja te se u djece podiže svijest o solidarnosti, toleranciji, prihvaćanju i poštivanju različitosti. Sve je počelo 2007. godine kada su srednjoškolci u gradu Berwick u Kanadi vršnjaci maltretirali jer je u školu došao u ružičastoj majici, u znak podrške majci oboljeloj od karcinoma. Nekoliko dana kasnije, njegovi prijatelji organizirali su prosvjed, također su došli u ško-

lu u ružičastim majicama, kupili ih još 50-ak i dijelili drugim mladićima. U omišljskom dječjem vrtiću ta je srijeda prošla ružičasto: većina mališana i odgajatelja obukla je ružičaste majice, a dan je bio ispunjen raznovrsnim aktivnostima, zajedničkim igrama i pjesmom, sve s ciljem promicanja poruke: „NE nasilju!“.

Omišaljski osnovci također su obilježili taj dan raznim aktivnostima. Ove godine Dan prevencije vršnjačkog nasilja vodili su Školski anđeli, učenici volonteri, koji su taj dan nakratko bili učitelji te su vodili pedagoške radionice. Zaključili su da su nam svima potrebne lijepe riječi, one koje pozivaju na prijateljstvo i pružaju podršku. (E.J.)

OŠ OMIŠALJ

Veća ulaganja za bolju kvalitetu rada

Novom nastavnom godinom u rujnu krenula su i veća ulaganja u školi, sve u svrhu poboljšanja kvalitete rada kako učenika, tako i zaposlenika.

S obzirom na sve veći broj učenika i razrednih odjeljenja te smjenski rad, vlastitim sredstvima Škole uređena je nova prostorija namijenjena učenicima u produženom boravku. Radi se o prostoru do školske dvorane s vlastitim sanitarnim čvorom i izlazom na dvorište koji do sada nije bio korišten. Izvedeni su stolarski radovi te je prostorija pretvorena u učionicu, opremljena je svim pomagalima za provođenje nastavnog procesa (od klupa, stolica i katedre do ormara za pohranu stvari, televizora, projektor-a i računala), kao i materijalima za odmor i slobodno vrijeme učenika (kupljeni su tepih, tatami podloga, edukativne igre, police za papučice itd.). Također, uređen je i opremljen sanitarni čvor. – Naši učenici i roditelji, zahvaljujući ulaganjima Škole, ali i velikoj finansijskoj pomoći Općine Omišalj, uživaju u svim tim blagodatima, plaćajući boravak učenika doista minimalno, 4 eura po danu što je cijena jednog kompletнog ručka od tri slijeda. Time se izdvajamo kao jedna od rijetkih škola u Republici Hrvatskoj, a trenutno tu uslugu koristi 46 učenika iz Njivicu i Omišlja, kazala je ravnateljica Ivana Žuvić.

Također, u tijeku su i radovi na logopedskom kabinetu koji će biti smješten u trenutno nekorištenu, pomoćnu prostoriju u prizemlju.

Od radova koji su učinjeni izbijen je prozor, postavljena je stolarija te se uređuje interijer. Kabinet će biti u funkciji do kraja nastavne godine.

Skupljanjem bodova iz Konzumovih trgovina kupljeni su materijali za pomoć, odnosno lakše i zanimljivije izvođenje nastave, od likovnog pribora, materijala za izvođenje prirode i kemije, do lopati i vreća za sjedenje. Učenici i učitelji zahvaljuju svim roditeljima koji su sudjelovali u akciji „Mali veliki talenti“ te su marljivo skupljali bodove i njima opremili Školu.

O trošku Škole postavljeni su i klima uređaji u četiri učionice na katu. – Naime, škola se grije na lož ulje, a koteljница je stara koliko i školska zgrada, 40-ak godina. Grijanje zgrade nije adekvatno zbog toga što je prostor velik, rasprostranjen na više krakova, imamo izdvojenu školsku dvoranu te kat škole do kud grijanje slabije dopire, a već je u proljeće u školskoj

zgradu iznimno toplo jer je veći dio zgrade u staklu, dok predvorje škole pokriva plastična konstrukcija. Sve navedeno stvara efekt staklenika te su uvjeti za rad otežani, pojasnila je ravnateljica i dodala da je u dvogodišnjem planu postavljanje klima uređaja i u preostalih osam učionica.

Osim toga, uskoro se planira i potpuna sanacija parketa u školskoj dvorani, čime će biti zadovoljni ne samo učenici Škole, već i svi sportski klubovi koji koriste dvoranu, te uređenje atrija i predvorja Škole koje je već dodatno opremljeno donacijom klupa i ormara jedne tvrtke iz Zagreba. Planira se provođenje tople vode u sanitarnim čvorovima na katu za koja su dobivena sredstva iz donacija, odnosno pomoći. Dodajmo i da će do početka nove nastavne godine Općina Omišalj zamijeniti sve stare, skliske i neadekvatne pločice oko škole i u atriju, što je vrijednost od oko 30 tisuća eura. (E.J.)

RAZGOVOR S NAČELNICOM OPĆINE OMIŠALJ

Nikada ne odustajem u borbi za prava svojih sumještana

Prošlo je nešto više od godinu dana od posljednjeg razgovora za „Glasnik“ s načelnicom Općine Omišalj Mirelom Ahmetović. Pitali smo je što se od tada promjenilo u Njivicama i Omišlu, koji su projekti dovršeni, a koji su u fazi realizacije ili se planiraju uskoro izvršiti. Razgovarali smo i o sve većim nametnjima obveza od strane države, nedostatku radne snage, o velikoj pravnoj pobjedi Općine Omišalj, ali i o budućnosti...

Najvažniji projekt ovoga Vašeg mandata je, kako često naglašavate, dječji vrtić u Njivicama. U kojoj je fazi projekt i hoće li uskoro krenuti izgradnja?

Točno, ono što obilježava cijeli ovaj mandat je prioritetni projekt izgradnje dječjeg vrtića u Njivicama. Kao što je to, nažalost, uobičajeno, najveća je borba s administracijom, odnosno pripremom dokumentacije. Imamo jako dobru suradnju s Ministarstvom prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine i oni su svoj dio, što se tiče davanja zemljišta na upotrebu Općini Omišalj, završili. Sada slijedi borba s Ministarstvom finančija koje treba dati svoj blagoslov da to zemljište postane naše. U međuvremenu, mi smo pripremili sav dio dokumentacije koji smo mogli pripremiti bez tog dijela povezanog s imovinsko-pravnim odnosima i onda slijedi predaja dokumentacije za građevinsku dozvolu i sama izgradnja. Moj je cilj da realizacija, odnosno izgradnja vrtića svakako kreće do kraja ovog mandaata. To je ono što sam obećala građanima i nemam namjeru od toga odstupiti. Ono što nam se u međuvremenu događa je činjenica da je postojeći vrtić u Njivicama izuzetno devastiran, neadekvatan, nefunkcionalan... Nedavno smo imali i potrebu sanacije tog prostora, što smo u onoj brzini u kojoj je to bilo moguće i odradili. Djeca su danas u saniranom vrtiću, a privremeno su bili smješteni u vrtiću u Omišlu. Već i to pokazuje koliko je nasušno potrebno da se izgradi nov i adekvatan, po svim standardima primjerena i siguran dječji vrtić.

Pristupili smo i rekonstrukciji postojećeg dječjeg vrtića u Omišlu, iako je on relativno nedavno izgrađen. Na našu sreću, sve je više djece koja trebaju smještaj u vrtiću i mi imamo tu mogućnost da rekon-

Antuna Koste. Jeste li Vi, no prvenstveno Njivičari zadovoljni cijelim projektom?

Što se tiče ostalih projekata, gotovo je uređenje jedne faze parka kod Plave terase u Njivicama, no, tu ne stajemo, već sada pristupamo sljedećoj fazi. Pripremamo dokumentaciju, između ostalog i onu za javnu nabavu tih radova pa će i oni krenuti ove godine i, svakako, biti dovršeni. Nakon toga predstoji popločenje dijela od hotela „Jadran“ do Plave terase. Time će kompletna Ribarska obala, odnosno centar Njivica biti potpuno uređen. Jako važan projekt, ne samo za Njivičare, već za sve one s područja naše općine koji su se prijavili za taj projekt, je izgradnja POS-ovih stanova. Novost je da je Agencija za pravni promet i posredovanje nekretnina predala zahtjev za građevinsku dozvolu Uredu za graditeljstvo koji zna koliko je to važan projekt za naše stanovnike te će kadrovske usmjeriti snage da što prije pregledaju svu dokumentaciju i u što kraćem roku izdaju dozvolu. Zatim kreće javna nabava i nakon toga radovi, ako se sve odvije u realnim vremenskim okvirima možda već ove jeseni. Ogroman je to projekt, također dio mog izbornog programa, i sretna sam što će svim oni koji čekaju svoj stan ubrzo dobiti ključ.

strukturjom omogućimo još dodatnih prostorija i dodatnih grupa. Zahtjev za rekonstrukciju, odnosno izdavanjem građevinske dozvole je već upućen i očekujemo da ćemo moći ubrzo pristupiti i tim radovima, a pritom će djeca moći neometano koristiti preostali prostor vrtića.

Stanovnici Omišlja i Njivica kao korektiv Općini

Koji su još projekti u tijeku u Njivicama?

Što se tiče ostalih projekata, gotovo je uređenje jedne faze parka kod Plave terase u Njivicama, no, tu ne stajemo, već sada pristupamo sljedećoj fazi. Pripremamo dokumentaciju, između ostalog i onu za javnu nabavu tih radova pa će i oni krenuti ove godine i, svakako, biti dovršeni. Nakon toga predstoji popločenje dijela od hotela „Jadran“ do Plave terase. Time će kompletna Ribarska obala, odnosno centar Njivica biti potpuno uređen.

Jako važan projekt, ne samo za Njivičare, već za sve one s područja naše općine koji su se prijavili za taj projekt, je izgradnja POS-ovih stanova. Novost je da je Agencija za pravni promet i posredovanje nekretnina predala zahtjev za građevinsku dozvolu Uredu za graditeljstvo koji zna koliko je to važan projekt za naše stanovnike te će kadrovske usmjeriti snage da što prije pregledaju svu dokumentaciju i u što kraćem roku izdaju dozvolu. Zatim kreće javna nabava i nakon toga radovi, ako se sve odvije u realnim vremenskim okvirima možda već ove jeseni. Ogroman je to projekt, također dio mog izbornog programa, i sretna sam što će svim oni koji čekaju svoj stan ubrzo dobiti ključ.

Stanovnici Njivica konačno su dočekali realizaciju još jednoga velikog projekta, uređenja šetališta

Mjesnog odbora Njivice, sa stalnim stanovnicima i predstavnicima građana u Općinskom vijeću nije došla niti jedna jedina primjedba, niti je bilo što ocijenjeno spornim. Čitavu sam tu trasu prošla s voditeljem projekta i doslovno prebrojila stabla koja su uklonjena i koja će eventualno biti uklonjena. Nema sumnje da je očuvano apsolutno sve raslinje koje treba biti očuvano i koje nije prijetnja pješacima i biciklistima. Također, nikakvi objekti pa ni ugostiteljski tamo nisu predviđeni. To je vjerojatno ostatak nekih prošlih vizija razvoja mjesta, onih koje su bile aktualne do mog stupanja na dužnost kao općinske načelnice 2013., kada su u potpunosti uklonjene.

Što se tiče stanovnika, dapače, volim kada su svi općinski projekti pod nadzorom posebno stalnih, ali i povremenih stanovnika. To znači da im je stalo, da brinu, da prate i da su tu kao postojeći korektiv Općini. Uvjek je dobro svaki element sagledati iz više perspektiva i više puta jer tako neki segment ipak stignemo popraviti ako ocijenimo da je potrebno.

U Omišlju nastavak uređenja Rive, uređenje centra

Što se gradi i uređuje u Omišlju? Koji su projekti u pripremi?

Prije dvije godine postali smo dio Aglomeracije Rijeka i time su nam na raspolaganje stavljena sredstva iz EU fondova koja nam do sada nisu bila dostupna. Upravo iz tih sredstava, koja nas *de facto* čekaju i namijenjena su upravo nama, u planu je uređenje centra Omišlja. U pripremi je izrada projektne dokumentacije, odradjeni su i arheološki iskopi kao kontrolni radovi te slijedi rovovski posao na dokumentaciji.

Ono što me najviše veseli, iako to čak nije bilo u mom izbornom programu (kojeg konstantno nosim sa sobom i gledam do kuda sam stigla i što bi se još moglo napraviti ili poboljšati), je to da je u dobroj fazi realizacije izrada projektne dokumentacije koja je preduvjet za građevinsku dozvolu za uređenje druge faze Rive u Omišlju, odnosno područje od nedavno uređene Rive Ivana Pavla II. do platoa gdje se nalazi dizalica. Tu će se omogućiti i širi dio pješačke staze, ali i sanirati kolna traka koja je derutna iagnuta prema moru. Mislim da će stanovnici Omišlja biti zadovoljni uređenjem tog dijela, ne samo estetskim, nego i sigurnosnim i funkcionalnim. To je prostor koji se konstantno zanemaruje jer je dalje od centra grada, a kako je važan ljudima koji su orientirani prema moru.

Projekt uređenja druge faze Rive i same luke Pesja bit će realiziran u suradnji sa Županijskom lučkom upravom Krk, kao i ovaj drugi projekt, koji je moja velika želja, uređenje operativnog dijela luke u Vozu gdje bi se omogućilo pristajanje ribarskim brodovima. Općinski dio, za koji smo spremni u svakom trenutku, je sanacija prilazne ceste do tamо i omogućavanje spajanja na vodu i struju. Ono što se čeka za realizaciju tog projekta je objava natječaja na koji bi ŽLU aplicirala svoj dio radova, odnosno rekonstrukciju luke.

Intenzivno odradujemo i uređenje pomorskog dobra. Uredili smo dio pomorskog dobra na Večji, sanaciju sunčališta gdje postoji potreba za uređenjem još jednog dijela, no, to ćemo korak po korak. Ove godine do ljetne sezone uredit ćemo i sunčališta na području ulice Stran gdje je, zbog ure-

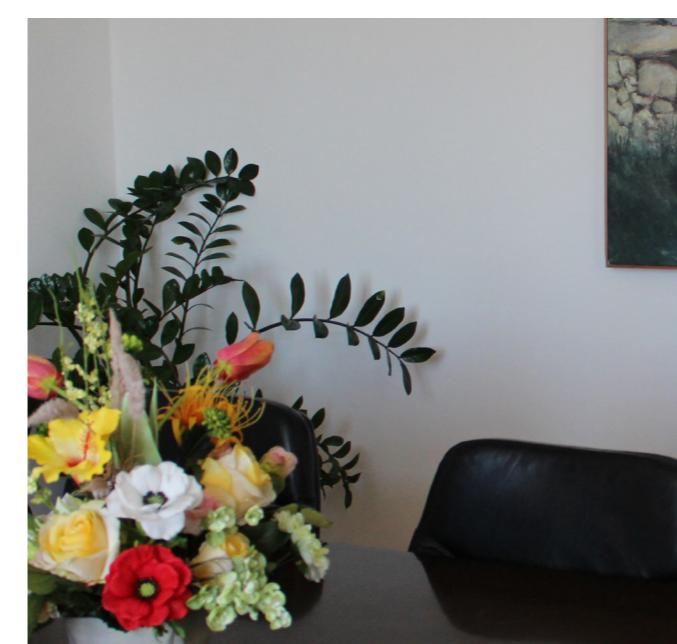
denja šetnice i izgradnje kanalizacije došlo do urušavanja, ali su ta sunčališta i bila sama po sebi derutna.

Veseli me da smo konačno završili i s dokumentacijom za uređenje zadnje faze ulice Večja, koja se proteže od tehniskih terena do mora, a koja je najgori dio po pitanju asfaltnog zastora. No, ne samo to, taj je dio preduvjet da se riješi i pitanje oborinske odvodnje, što bez ovog dijela nismo mogli. Sredstva su osigurana u ovogodišnjem Proračunu i sigurno na jesen krećemo s realizacijom, a prije toga prethodi postupak javne nabave.

Osjetan nedostatak radne snage u svim sektorima

Koči li vas i dalje spora državna administracija? Pokreće li se što na tom polju unaprijed? S druge strane, u svim se sektorima osjetan manjak radne snage. Kako se Općina bori s tim problemom?

Sve ono što je ovisilo o nama, mi smo izvršili i nema sumnje u realizaciju ičega od toga. Jedino što nas usporava je ta administracija, no, zahtjevi za izvršenjem takvih stvari su, naprosto, zakonski preduvjeti od kojih ne možemo pobjeći. Zakonski rokovi su zadani i njih ne možemo zaobići ili skratiti. I što se tiče izdavanja građevinskih dozvola, donošenja prostornih planova ili izvršenja postupaka javne nabave. Što se tiče napretka nabolje, ono što ja zamjećujem, primjerice, po pitanju POS-ovih stanova, gdje se radi o državnoj agenciji, još nisam vidjela takvu efikasnost pri ni jednoj državnoj instituciji do sada. Izuzetno su efikasni, izuzetno suradljivi, u konstantnom kontaktu s Općinom, vrlo brzi i posvećeni tom projektu kojeg su si uzeli u obvezu.

Iznenaduje me njihova brzina jer to nije slučaj s drugima. Međutim, ako govorimo generalno, radna snaga je najveći problem, veći i od ovih zakonskih rokova. Ne samo da se taj problem osjeti kada govorimo o općinskim službama, jer nam povećanje administracije iziskuje još više radne snage koje nema i na natječeće za posao nitko se ne javlja, nego se osjeti i kod izvođenja građevinskih radova. Naprsto, građevinska operativa je toliko slaba s radnom snagom da smo došli do toga da nas, kada i prihvate posao, od dva posla pitaju koji nam je veći prioritet. No, sve se manje građevinske operative i javlja za realizaciju projekata koji su izrazito finansijski snažni, što, recimo, prije nije bio slučaj. Kada smo imali projekt od, primjerice, dva milijuna eura, bila sam sto posto sigurna da će biti borba između „jačih“ građevinskih firmi koje će dobiti posao. Danas smo sretni ako se itko javi. Također, cijene osciliraju i moramo biti spremni da će se tražiti i veći iznos za održivanje posla.

Što se tiče državne i regionalne administracije - gdje god se okrenemo - katastar, sudske službe... svi ističu isti problem s radnom snagom. Čak i kada nudimo finansijsku pomoć nekim službama koji su državne razine, samo da bi se realiziralo nešto na tom području, primjerice, katastarske izmjere, ističu nam da nije problem u financijama već nema tko odraditi posao.

Država nameće sve više poslova JLS, a komunalni redari su „Katica za sve“

S druge strane, država jedinicama lokalne samouprave nameće sve više obveza. Primjerice, novim Zakonom o pomorskom dobru i morskim lukama nameće se uvođenje pomorskih redara lokalnih samouprava. Kako komentirate ta nametanja?

Osobno sam, kao i brojni moji kolege i (grad)načelnici koji sudjeluju u radu Sabora kao zastupnici, isticala izuzetnu nelogičnost nametanja brojnih dodatnih obveza jedinicama lokalne samouprave koje ne mogu riješiti ni ove obveze koje već imaju, upravo zbog ovih razloga o kojima smo razgovarali. Nekako smo uvijek slabi na dio zaduženja komunalnih redara jer, konstantno to spominjemo, sve što se novo zamisli – e, to će

komunalni redar riješiti. Mi, gradonačelnici i načelnici, bez obzira na stranačke opcije, nekako se uvijek odupiremo tome i ljudi smo, ali naravno da na kraju, nažalost, politika uvijek presudi. Komunalni redar postao je tako i komunalni, i prometni, i poljoprivredni, i šumarski, i pomorski redar. Ne znam više što nije taj čovjek i za što bi sve trebao biti sposobljen, a ne zaboravimo da ima samo srednju stručnu spremu, obično tehničke, odnosno građevinske struke. Od pisanja troškovnika, do hvatanja napuštenih životinja ili pregleda poljoprivrednih kultura koje se sade, do zaustavljanja građevinskih radova, prometa... Stvarno ne znam koje područje taj čovjek ne pokriva svojom neadekvatnom naobrazbom, samo osmosatnim radnim vremenom i uz činjenicu da je užasan pritisak ljudi tijekom tri mjeseca sezone te nedostatak radne snage, a da ne govorim o pritiscima zbog privatnih interesa na tog čovjeka. Jedinice lokalne samouprave to ne mogu izdržati. No, mi se trudimo i kada vidim kako se drugi nose s tim problemima, mogu reći da se Općina Omišalj prilično uspješno bori. Svaka kritika od strane građana je dobrodošla, dapače, no medalja uvijek ima dvije strane. Mi pokušavamo ugasiti požar tamo gdje možemo.

Nedavno smo u medijima čitali o planu gradnje novog dvo-etažnog mosta koji će spajati otok s kopnjom na najužem dijelu, odnosno područje Maltempa (Vošćice) i uvalu Črišnjevo. Što mislite o tom projektu i poklapa li se on s prostornim planovima Općine Omišalj?

Iz media je došla informacija da se planira izgradnja mosta, kontejnerski terminal i željeznička pruga. Od svega toga, prostorni planovi predviđaju izgradnju mosta. Nije jednom ova Općina pretrpjela nasilje nad svojim prostorom, bez obzira na to što je u svojim prostornim planovima imala svoj uporište da se odupre tom nasilju. Pravna država je u tim slučajevima definitivno zakazala, ali „tko je jači, taj tlači“, nažalost, danas imamo zauzet naš prostor bez ikakvog argumenta. Ja ne zazivam i ne želim i ne prejudiciram da će se ponoviti ono što se ponavljalo nekoliko puta u našem malom Omišlju, ali svakako ću upozoravati, što mi je i zakonska dužnost. Za to sam plaćena, upozora-

vat ću na kršenje zakonskih propisa i naravno da ću slušati ono što građani Omišlja i Njivicu žele. Pa ako oni žele i kontejnerski terminal i željezničku prugu koji nisu trenutno u našim prostornim planovima, meni nema druge nego osigurati im da se njihove želje ostvare. Međutim, ono što sam danas sigurna, je želja građana Omišlja i Njivica, ali i cijelog otoka, da se smanji zagušenost na prometnicama. Mislim da se to neće riješiti samo izgradnjom mosta, a ne vidim ni kako bi željeznička i kontejnerski terminal tomu pridonijeli. U tom smislu, kao što sam i predlagala i davala amandmane na Proračun RH, nastaviti ću tražiti da se osigura prometnica s više traka i da se riješi zagušenje na kružnom toku iza mosta, eventualno da se što prije izgradi i tzv. plava magistrala koja bi trebala rasteretiti promet i postojeće otočne ceste.

Pravda je spora, ali dostižna: kamp kao simbol inata, prkosa i otpora Omišlja prema državi

Rekli ste, tko je jači, taj tlači, no, nedavno je dobivena jedna velika pravna bitka, vlasništvo nad kampom Omišalj. Nakon dugih i mučnih osam godina pravne borbe, Općina Omišalj dokazala je vlasništvo i odnijela pobedu nad Državnim odvjetništvom koje je zastupalo Republiku Hrvatsku.

Ta sreća i ponos, ta pobjeda ne daju se opisati riječima. Ja znam da me široke mase ne mogu shvatiti, ali kad se sjetim s kim i čim sam se sve borila: od slovenskog veleposlanstva, preko vikendaša koji su bespravno

tamo gradili, protiv Hrvatske gospodarske komore, Obrtničke komore, DORH-a koje je potezalo čak i privatne veze da bi osuđilo plan da se taj kamp transparentno stavi u funkciju, protiv medija i ne znam koga još... Uspjeli smo i to je samo naše, ničije više i možemo stvarno biti sretni. Duga i iscrpljujuća pravna borba trajala je od 2015. godine kada DORH u ime RH podnosi tužbu za utvrđivanje vlasništva nad kampom protiv Općine Omišalj, iako je bilo bjeđano da je kamp naše vlasništvo. Trgovački sud u Rijeci presudio je u korist Općine, na što se DORH žalio. Visoki trgovački sud ponovno presuđuje u našu korist, no DORH se opet žali. Posljednjih dana 2023. godine stigla je vijest da je Vrhovni sud RH odbio žalbu RH i presudio da je kamp Pušća vlasništvo Općine Omišalj. Time je RH iscrpila sva moguća pravna sredstva.

Osim što je DORH inzistiranjem na pokušaju otuđenja vlasništva Općine Omišalj prouzročio troškove koje moraju snositi porezni obveznici RH, kao građanki, načelnici i saborskoj zastupnici nevjerljivatna mi je činjenica da DORH pokušava dokazati nedokazivo, a pored njega prolaze aferne teške milijarde eura. Umjesto da se pozabave lopovlukom i kradom vlasništva svih građana te tako zaštite imovinu RH, oni se bave pokušajima usurpiranja vlasništva jedinica lokalne samouprave koje znatan dio svojih prihoda ostvaruju upravo od vlasništva nad imovinom koja služi u komercijalne svrhe. Naime, Općina Omišalj godišnje od kampa uprihoduje 657.500 eura, više od strateškog energetskog subjekta JANAFA i dvostruko više od strateškog projekta plutajućeg LNG terminala. Ne mogu se oteti dojmu da je Općina Omišalj u manje od deset godina postala poligon za obračun države s lokalnim stanovništvom u pokušaju da nam se otme ono što je naše. No, trudom i zalaganjem općinskih službi, pravnih eksperata i nekolicine entuzijasta, RH je ovaj put na „maloj“ Općini Omišalj slomila zube.

I sada, dok s ponosom govorite o kampu, ne skidate širok osmijeh s lica. Dugogodišnja borba doista se isplatila, oštro ste se suprostavili krađi i otimanju nečega što pripada svim stanovnicima Omišlja i Njivica.

Je li Vam to najdraži projekt kojeg ste realizirali i što ste njime sve osigurali?

Kamp je u ovih 11 godina, bez obzira na to koliko smo projekata napravili i izgradili, novina koje smo uveli, poput osnivanja matične osnovne škole, i dalje ostao projekt broj jedan kojim smo dokazali da samo poštujući zakonske propise, ne koristeći položaj i ovlasti u privatne svrhe, štiteći javni interes i novac građana Omišlja, štiteći javno dobro, odnosno zemljište, da samo tako možemo imati korist za buduće generacije. Imali smo preko puta sebe daleko moćnijeg „neprijatelja“, koji se stvarno namjerio na taj dio prostora, što nije ni čudo s obzirom na to koliko je atraktivna i koliko prihoda nosi te koliko ga je, nažalost, moguće koristiti i raubati pa i za nečasne radnje. Uspjeli smo se izboriti i dokazati da je to naše i da mi tamo vodimo brigu o redu i disciplini, u smislu da se taj prostor koristi isključivo onako kako su građani rekli kada su komentirali i usvajali prostorni plan. Nitko ne može ispod stola te odredbe, one koje su građani zadali, kršiti. O prihodima koje ostvarujemo od tog kampa, a na temelju konačno transparentnog natječaja, da i ne govorimo. A imajmo na umu da je to vrlo malo kamp. Kamp je otvoren 30. svibnja 2018. godine, sklopljen je ugovor na 20 godina i mi smo još sljedećih 15 godina osigurali sigurne prihode od njega, nakon toga sva imovina koja je u kampu ostaje u našem vlasništvu te se sklapa novi ugovor. Mi sto posto možemo računati na ta godišnja sredstva naredno desetljeće i pol. Novac koji uprihodujemo od kampa troši se na potrebe svih naših stanovnika, transparentno i pošteno. Primjerice, samo oko 400.000 eura potrošimo za vrtić, tako da slobodno i bez bojazni možemo reći da će sljedećih 15 godina naša djeca u vrtiću imati osiguran ovakav, ako ne i bolji standard. Možete zamisliti kakva je važnost tog kampa, i percepcionska i finansijska. On je pokazatelj onog inata i prkosa ovog Omišlja kojeg svi žele ugušiti industrijom, a onda se kamp uzdigne i maže s pet zvjezdica protiv te industrije. Ovo je zaista pobjeda svih stanovnika općine Omišalj. Pravda je spora, ali dostižna i uvjerenja sam da će takvih pobjeda biti još!

Odgovornost i svijest o zajedničkom novcu

Prema indeksu razvijenosti, jedna smo od najuspješnijih općina u Hrvatskoj, najobrazovanija općina na otoku, imamo najviše sportskih klubova i sportaša koji postižu izuzetne rezultate. Kojim sve mjerama Općina utječe na kvalitetu života svojih stanovnika?

Mi smo kroz svih ovih deset godina nastojali unaprijediti sve što smo mogli u smislu mjeru koje bi potakle više studenata, jače obrazovanje, olakšavanje budžeta, potpora klubovima, osmišljavanje raznih manifestacija, sportsko-edukacijskih programa itd., međutim, u posljednjem mandatu te su mjeru eksponencijalno narasle. Došli smo pred zid gdje se pitam: ako neku mjeru dodatno unaprijedim, odnosno pojačam, finansijski ili obuhvatom, hoću li napraviti kontra efekt? Doslovno tako!

Primjerice, imamo mjeru kojom finansijski potičemo sportaše na uspjeh, a te smo uspjehe kategorizirali na svjetsko, europsko i državno prvenstvo te olimpijske igre, no, dobjivamo primjedbe da bismo trebali vrednovati i razne regionalne igre. Sve je to u redu, međutim, pitam se gdje je tomu kraj jer jedno vuče drugo i na kraju ćemo završiti na nagradivanju svih natjecanja. Općina, koja nije ni nadležna ni obvezna vrednovati sportske uspjehe kao što je to, primjerice, Sportski savez, je postavila letvicu vrlo visoko i simbolički daje pohvalu toj djeci i njihovim roditeljima što se u svoje slobodno vrijeme, iz želje i ljubavi prema sportu, njime bave, umjesto drugim stvarima koje nisu mjerilo društvenih vrijednosti. Kada Općina pohvaljuje i stipendira takve sportaše, iza toga stoji prvenstveno pohvala da netko uočava i prati njihov rad.

Konstantno nastojimo unapređivati taj sustav nagradivanja i poticanja, ali se bojim da će se, budemo li pretjerivali, zaista stvoriti kontraefekt, izgubiti će se smisao.

Također, ljudi moraju shvatiti da je ovaj proračun iz njihovih džepova. Ne postoji nevolja u kojoj se može naći stanovnik ove općine, a da nije slobodan doći i reći da mu treba pomoći, bilo da se radi o skupom lječenju, odlasku na prvenstvo, na edukaciju ili znanstvenu konferenciju...

Tu je tvoj novac i ti možeš sve to što je zakonom dozvoljeno iskoristiti, a ja ču, kao načelnica, to posložiti tako da svima bude dostupno, da svi dobiju mogućnost to ostvariti, odnosno koristiti ta sredstva. Jedini okvir u kojem se moramo kretati je zakon i ništa više. Jedini je zakon iznad svega. Osim što stanovnici ove općine trebaju doći tražiti svoj novac, trebaju i promatrati, kritizirati one koji olako shvaćaju taj zajednički novac. To je ta odgovornost i svijest da imaju nešto o čemu trebaju brinuti. Voljela bih da toga budu svi svjesni!

Stanovnike Omišlja i Njivica mora se poštivati

Aktivna ste saborska zastupnica, politička tajnica SDP-a, načelnica Općine Omišalj u trećem mandatu. Kako uspijevate to sve uskladiti? I sama kažete, Omišalj je uvijek u mislima. S druge strane, koliko su Omišalj i Njivice dobili, odnosno eventualno izgubili Vašim saborskim angažmanom?

Dobivamo li na neka pitanja i probleme brži odgovor i rješenje zbog Vaše funkcije?

Ljudi nisu svjesni u kakvom komadiću raja žive u odnosu na ostatak Hrvatske. I to u svakom pogledu, ne samo po pitanju prostora, već i po pitanju morala, etike, slobodoumnosti, slobode, otvorenosti... Nisu toga svjesni! Putujući Hrvatskom, iz prve se ruke mogu uvjeriti koliko smo ispred drugih. Toliko sam sretna što živim u Omišlu i mislim da bi svi Omišljani i Njivičari to trebali više cijeniti i tu sreću aktivno osjećati. Pa i oni su doprinijeli mojoj sreći, samim time što su takvi kakvi jesu: otvoreni, obrazovani i slobodni ljudi. To se ne da kupiti!

Što se tiče mog saborskog mandaata, bez obzira na to što se moja aktivnost na nacionalnoj razini isključivo prezentira u javnom prostoru kada se tiče nekih stvari koje ne tište i ne trebaju tištiti Omišljane i Njivičare, mislim da je doprinijela boljitu ove Općine. Primjerice, efikasnost Ministarstva prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine po pitanju rješavanja zemljišta vrtića u Njivicama je tolika zato što sam imala izvan pristup samome ministru te zato što je taj ministar potpuno svjestan da ne bude li efikasnost na razini, ne

shvati li se ozbiljno građane Omišlja i Njivica i ne bude li se njihovom problemu pristupilo s poštovanjem, da će sigurno sa mnom imati vrlo neugodnog posla. A poznavajući mene i moj rad, sigurna sam da si nitko ne želi priuštiti da ga ja osobno kritiziram za nerad ili nedovoljno dobar rad koji se negativno reflektira na građane. Mislim da su svi jako dobro upoznati s mojim stavom da se građane Omišlja i Njivica ima poštivati ako ne više, onda i jednakao kao i sve druge.

Često u sabornici navodite i primjere iz svoje Općine, kritizirate, hvalite se kako je nešto riješeno u Omišlu i Njivicama, iznosite probleme s kojima se svakodnevno suočavate...

Istina, to je uvijek nepobitan argument, primjer iz vlastitog iskustva. U tim se situacijama čak i suprotna strana sabornice slaže sa mnom i kima glavom jer su potpuno svjesni

zbog činjenice što su ljudi koji rade u Upravnom odjelu nakon deset godina absolutno sigurni u to što rade, znaju koja su im prava, obvezu, odgovornost i nadležnost. I jako dobro znaju predvidjeti što bih ja komentirala na bilo koji problem i u kojem smjeru bih ih usmjerila. Efikasnost rada ove Općine u ovih deset godina ne da se usporediti u odnosu na razdoblje prije toga. Uigrani smo kao tim, uskladeni, a zaposlenici Općine vrlo vjerojatno su u vrhu najsamostalnijih upravnih odjela u Hrvatskoj. I ne bih ih mijenjala, uz sve moje pa i njihove nedostatke i mane. Ne postoji radnik kojeg bih zamijenila! Svi smo kotači i kotrljamo se u pravom smjeru, a takvo povjerenje koje imam u njih i njihovo poštovanje i izostanak svake vrste nepotizma, u njihovo štićenje javnog interesa i javnih sredstava ne bih poklonila nikom drugom.

Rekli ste, tek ste se u trećem mandatu usudili obavljati načelniku i funkciju saborske zastupnice. Za godinu dana čekaju nas lokalni izbori, što znači da uskoro kreću i kampanje. Hoćeće li zatržati povjerenje Omišljana i Njivica i četvrti put?

To je užasno teško pitanje! U svakom slučaju, sto posto sam sigurna da ovu razinu poštivanja javnog interesa nipošto ne bih prepustila nekome što tu razinu neće držati na istoj visini ili je još dodatno dizati. Znači, ne govorimo o našoj sposobnosti i efikasnosti koja uvijek može biti bolja, već o poštivanju javnog interesa, zakona Republike Hrvatske, općih akata i javnosti javnog novca, „općosti“ općeg dobra. To je moja teška preokupacija, poštovanje i čistoća upravljanja javnim novcem koje u ostatku Hrvatske, nažalost, vrlo rijetko ili nikad ne vidim. Mislim da je tu razinu teško dostići i sigurno neće dopustiti da se ovakvo stanje razruši. To je sigurno, a hoće li to biti tako da se i četvrti put kandidiram ili, pak, prepoznam i podržim nekoga što će to održati na istoj razini, o tome još ne mogu govoriti. Odgovornost koju ja trenutno imam je hoću i jednu i drugu obvezu. Sada mogu, ne samo zbog toga što mi je već apsolutno sve poznato i ne može me ništa iznenaditi na području Omišlja i Njivica pa mi treba i manje vremena za rješavati neke probleme, nego i

Ema Jedrlinić

Mislim da su Omišalj i Njivice samo dobili time. Ne bih se mogla tako izraziti da mi nije ovo treći mandat jer u prvom mandatu ne bih mogla iznijeti i jednu i drugu obvezu. Sada mogu, ne samo zbog toga što mi je već apsolutno sve poznato i ne može me ništa iznenaditi na području Omišlja i Njivica pa mi treba i manje vremena za rješavati neke probleme, nego i

TURISTIČKA ZAJEDNICA OPĆINE OMIŠALJ

Andrea Orlić Čutul TZO

Jedan vikend, dva dana, tri savršene outdoor poslastice za sve generacije

Proljetni su dani savršeni za aktivnosti na otvorenome, a ovoga travnja Turistička je zajednica pripremila čak tri poslastice za sve ljubitelje izazova na svježem zraku. Sve počinje Njivice outdoor weekendom, novim događajem na otoku Krku koji nudi punjenje baterija u netaknutoj prirodi okoline Njivica.

NJIVICE HIKE

U subotu, 20. travnja, povodom obilježavanja Svjetskog dana planeta Zemlje, TZO Omišalj povešt će vas u istraživanje iznenađujućih ljepota Jezera, netaknutih šumskih vizura te razvedene morske obale, uz opojne arume mirisnog otočnog bilja. Start je kod skulpture Ribara u Njivicama u 10 sati, a put dalje vodi preko jednog od najljepših otočnih vidikovaca, sve do osebujnog Jezera, atraktivnom novom stazom koja pruža odličan uvid u bogatstvo flore i faune njivičkog zaleđa. – Otkrijte jedinstveno, skrovito otočno utočište za različite životinjske i biljne vrste, doživite slikovitu šumsku idilu hrasta cera i medunca, ali i intenzivan miris ciklama pod krošnjama stoljetnih stabala, mame na aktivnost djelatnice turističke zajednice.

EPIC RIDES: avantura na dva kotača

Ni manje ni više nego prava epska avantura na dva kotača kreće u nedjelju, 21. travnja 2023. godine na zapadnoj strani otoka, iz Njivica, gdje je start još jednog od svima već dobro poznatih EPIC RIDES biciklističkih izazova. Malo ceste, malo makadama, more i šuma, povijest i gastronomija, Čizići, Dobrinj, Vrbnik i Malinska - kružna ruta vodi nekim od najljepših biciklističkih staza ovog dijela otoka i obuhvaća dvije staze. Epic Rides staza mjeri 51,6 km i 830 metara uspona, dok kraća ruta donosi 42,3 km i pristojnih 620 metara uspona čistog užitka na dva kotača. Po završetku vožnje sve sudionike očekuje druženje uz zalogajčice, pivo i glazbu.

ADRIA SPRING TRAIL - 3. kolo Treking lige

Za sve željne žešćeg ritma, istoga dana u Njivicama starta i ADRIA SPRING TRAIL, 3. kolo Treking lige, i to u svom 6. izdanju. Za sve ovisnike o trekingu i one koji će to tek postati, organizatori su pripremili tri kategorije: 'Challanger' dužine 25 km, 'Active' u dužini od 16 km i 'Light' od laganih 7 km. 'Light' kategorija starta ispred hotela Magal točno u podne, dok ostale kategorije imaju jedinstvenu startnu točku - Krčki most. Sve sudionike od 13 do 17 sati očekuje i zaslужena glazbena poslastica - zabava uz grupu Infinity, a pobjednici svih kategorija bit će proglašeni u 15 sati. Nedjelja? U TZO preporučuju obilazak jedinstvene špilje Bisericke u našoj blizini.

Uskrs i Festival proljeća u Njivicama i Omišlju

Kao i prethodnih godina, posljednji dani travnja rezervirani su za Festival proljeća. Od 25. do 28. travnja u Omišlju i Njivicama sve će biti u znaku mirisa, boja i cvijeća, a program koji su pripremili djelatnici TZO bit će prilagođen svakoj ukusima i svim generacijama. Prijave učesnicima su u prilogu plakatu.

*Uskrs
u Omišlu i Njivicama*
EASTER IN OMIŠALJ & NJIVICE

15.3.

NJIVICE

18:00-20:00, Placa

WOOL & WINE

Radionica filcanja jaja tehnikom suhog filcanja

EASTER EGG-FELTING WORKSHOP USING THE DRY-FELTING TECHNIQUE

22.3.

NJIVICE

18:00-20:00, Placa

OLIVE & WINE

Radionica pletenja maslinovih grančica

OLIVE-BRANCH-KNITTING WORKSHOP

23.3.

NJIVICE

11:00-13:00, Placa

IZRADA I UKRAŠAVANJE PISANICA U TEHNICI FILCANJA VUNE

Radionica za djecu

MAKING AND DECORATING EASTER EGGS USING THE WOOL-FELTING TECHNIQUE, Workshop for children

31.3.

OMIŠALJ & NJIVICE

10:30, Župna crkva U.B.D. Marije i župna crkva R.B.D. Marije

Parish Church of the Assumption of the Blessed Virgin Mary, Omišalj

Parish Church of the Nativity of the Blessed Virgin Mary, Njivice

SVEĆANA SVETA MISA I PODJELA PINCI

HOLY MASS AND DISTRIBUTION OF PINCA SWEET EASTER BREAD

1.4.

NJIVICE

11:30, Placa

USKRSTNI DORUČAK U OMIŠLJU

Clažbeni nastup vokalne skupine Sonas

EASTER BREAKFAST WITH A MUSICAL PERFORMANCE

BY THE VOCAL GROUP SONAS

3.4.

OMIŠALJ

20:00, Župna crkva U.B.D. Marije i župna crkva R.B.D. Marije

Parish Church of the Assumption of the Blessed Virgin Mary, Omišalj

Parish Church of the Nativity of the Blessed Virgin Mary, Njivice

SAKRALNI KONCERT ARIANE KRALJIĆ I LUKE ŠPANJIĆA

SACRED MUSIC CONCERT BY ARIANA KRALIĆ AND LUKA ŠPANJIĆ

PRIJAVE NA RADIONICE I REGISTRATION REQUIRED

Obaveza prijava na telefon 051 843 243 ili email: info@visit-omisalj-njivice.hr

Registration required by phone on 051 843 243 or email at info@visit-omisalj-njivice.hr

@visitomisaljnivice
#visitomisaljnivice

Omisalj Njivice turističke zajednice

KUNIČKA

MEDIALNAT

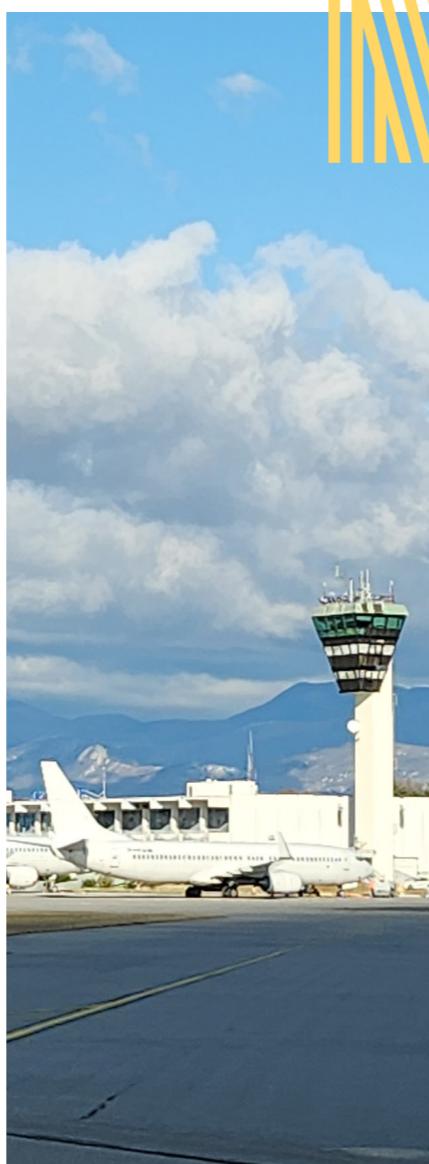
Nove usluge ZL Rijeka unaprijedile poslovne rezultate

U riječkoj Zračnoj luci zračni promet u 2023. godini zabilježio je neznatan pad prometa u usporedbi s prethodnom godinom, s ostvarenim prometom od ukupno 154.367 putnika, što predstavlja smanjenje od 5.9 posto u odnosu na 164.086 putnika evidentiranih u 2022. godini. Iako su kolovoz i rujan donijeli rast od preko 7 posto u usporedbi s istim razdobljem 2022. godine, taj pozitivan trend nije uspio nadoknadjiti slabije rezultate ostvarene tijekom prethodnih mjeseci. Glavni faktori ovog smanjenja prometa, kako smo doznali iz Odjela planiranja ZL Rijeka, su kasniji početak operacija avio-prijevoznika Ryanair, koje su započele tek u lipnju, za razliku od 2022. godine kada su letovi krenuli već u ožujku, te raniji završetak letova istog prijevoznika. U 2023. godini, letovi su završili u rujnu, dok su u 2022. godini trajali do kraja listopada. Ova promjena u operativnom rasporedu imala je značajan utjecaj na ukupan obujam prometa putnika.

Izazovno razdoblje za zračnu industriju

Tijekom 2023. god., promet je ostvaren na 19 destinacija povezanih putem 22 redovne aviolinije aktivne tijekom kalendarske godine 2023. – Ti podaci ukazuju na izazovno razdoblje za zračnu industriju, gdje su operativni rasporedi i promjene u aktivnostima prijevoznika igrali ključnu ulogu u oblikovanju konačnih brojki putnika. Međutim, u protekloj 2023. godini, Zračna luka Rijeka ostvarila je značajan napredak u poslovnom smislu, s posebnim naglaskom na povećanje prometa tereta koji je gotovo trostruko veći u usporedbi s 2022. godinom, a što je dovelo do značajnog povećanja prihoda. Nadalje, uspješ-

na implementacija novih usluga, kao što je dugoročno parkiranje zrakoplova tijekom zimskih mjeseci, dodatno je obogatila usluge i unaprijedila poslovne rezultate, kazala je Ivana Mlinarić i dodala: – Iako su zabilježene manje oscilacije u prometu u određenim razdobljima, očekuje se da će kumulativni prihodi Zračne luke Rijeka za proteklu godinu premašiti one iz prethodnog razdoblja za gotovo 10 posto, što potvrđuje snažan kontinuirani rast i prosperitet Zračne luke. U sezoni 2024., Zračna luka Rijeka očekuje promjene i inovacije te promet na razini 2023. godine.

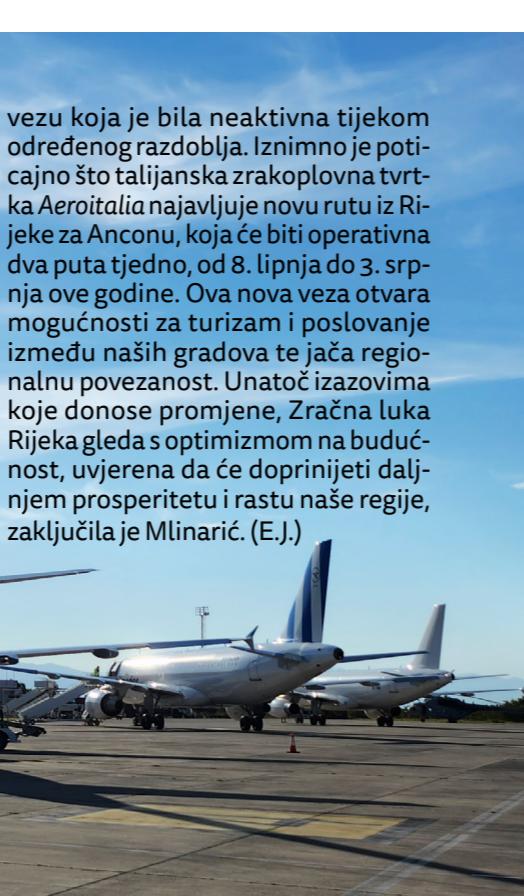

S Krka u Beč, Basel i Anconu

Nažalost, kako smo doznali, dugo-godišnji partner Air Baltic obustavlja svoje letove koji su direktno povezivali Baltičke države i Kvarner. Također, Ryanair, priznato ime u zračnom prometu, ukida liniju iz Milana (Bergamo) prema našem otoku, no istovremeno uvodi novu rutu prema Beču. – Ova nova poveznica s Austrijom označava značajan napredak, omogućujući Zračnoj luci Rijeka uspostavu indirektnih veza s ključnim europskim destinacijama ponedjeljkom i petkom.

S druge strane, Easy Jet nastavlja letjeti za Berlin, no umjesto London Gatwick-a, uvodi novu liniju za Basel koja kreće od kraja lipnja, a prometovat će svaki ponedjeljak i petak. Ova promjena donosi novu dimenziju povezanosti između naše zračne luke i Švicarske, revitalizirajući direktnu

vezu koja je bila neaktivna tijekom određenog razdoblja. Iznimno je poticajno što talijanska zrakoplovna tvrtka Aeroitalia najavljuje novu rutu iz Rijeke za Anconu, koja će biti operativna dva puta tjedno, od 8. lipnja do 3. srpnja ove godine. Ova nova veza otvara mogućnosti za turizam i poslovanje između naših gradova te jača regionalnu povezanost. Unatoč izazovima koje donose promjene, Zračna luka Rijeka gleda s optimizmom na budućnost, uvjerenja da će doprinijeti dalnjem prosperitetu i rastu naše regije, zaključila je Mlinarić. (E.J.)

MESOPUST

Maškare preuzele vlast na četiri tjedna

Najveseliji narodni običaj, mesopust, i ove je godine u općini Omišalj proslavljen raznim maškaranim druženjima. Karnevalske udruge Babani i Omišanski babani početak mesopusta obilježile su preuzimanjem općinske vlasti 14. siječnja. Načelnica Mirela Ahmetović predala je babanima ključ i, otišla, kako je rekla, na godišnji odmor u Sabor, a oni su za sve stanovnike u narednih četiri tjedna isplasirali pravu feštu za „dane očita veselja“, kako se na otoku Krku još naziva mesopusno razdoblje.

Primopredaja je prošla u svečanom ozračju članova Kluba iseljenika Omišalja u Zagreb i obratno, koji su se posebno zauzeli za to da se Omišalj konačno dovede u red. Prema riječima gospođe Zdenke Nadjelenik, predsjednice Odsjeka za ukidanje crkvenih zvona pri Klubu iseljenika, koja je doslovno zgrabilo ključ grada, u prvom redu u planu im je: „prodati zvonik Slovincima, a od novaca platiti Nepalce da delaju tradicionalni kolač ‘prasenci’ i povodom mesopusta ‘tavajoli’; zaplijeniti sve sopile i prodati ih indijskim timariteljima kobri, a s tim novcima na Placi izraditi kavez sa zvučnom izolacijom gdje će ljeti smjestiti djecu da mogu pititi kavu u miru i tišini; zaplijenit će i sve notne i audiovizualne zapise omišljanskog kanta i prodati ih u austrijsku nacionalnu knjižnicu te od novaca kupiti lampice i okititi

groblje Sv. Duh; spomen-park Sveti Mikul pretvoriti u klizalište ljeti, a kupalište zimi, a na Dubec staviti znakove ‘slobodna zona za pseće vršenje velike nužde’“. Potom je, u dobrom raspoloženju, uz pjesmu i ples te tradicionalne mesopusne slasticice, kuhano vino i čaj, kao prvi zadatak nove vlasti. uspješno obješen krivac za sve što nije valjalo u prethodnoj godini, nesretni Deziderije Demiron – Ne (hab)am n(i) (ja) (n)i ti.

Maškarane redute za najmlađe

Pod maskama su najviše uživali najmlađi stanovnici Njivica i Omišlja za koje je u dva navrata organizirana dječja maškarana redupta. Prva je održana 26. siječnja u Njivicama u DC-u „Kijac“, gdje su se male maškarice, pod vodstvom udruge „Obitelj za mlade“, zabavile uz pjesmu, ples i razne igre. Prostor omišaljskoga Društvenog doma okupirale su, pak, 2. veljače dječje maškare svih uzrasta, a zabavljali su se uz animatorice Gabi i Maju koje su za njih pripremile razne zabavne i natjecateljske igre. Baš kao i na prvoj reduti, smijeha, plesa i maštovitih maski nije nedostajalo te su i ovoga puta mališani dokazali da u vrijeme karnevala možemo biti što god poželimo.

Maškarani petci u dječjem vrtiću

U dječjem je vrtiću u Omišlu svakoga petka organizirana maškarana zabava, ples pod maskama i vesele igre za sve odgojno-obrazovne skupine u velikom dvoranskom prostoru. Prilika je to da svako dijete bude što želi - policajac, vatrogasac, vila, neki superjunak, životinja, princeza, kauboј... - Svakoga petka imali smo goste pa su nam tako došli grobnički Dondolaši te su upoznali djecu s maskom, opremom, ulogom i običajima. Dondolaš Robert upoznao je djecu sa svojom krabuјom te im ispričao da dondolaši svojom zvonjavom zapravo tjeraju zimu i svako zlo s njom. Također nas je posjetila i Gabrijela, sportska trenerica s kojom smo sve do ručka provodili sportske igre, ples pod maskama, slušali smo pjesme po želji i uživali u sportskim aktivnostima, kazala nam je voditeljica omišaljskoga vrtića Katica Jakovčić.

Maškare u knjižnici

A karneval se je i ove godine pretočilo u jednu „Pssst...priču!“, dječju radionicu u knjižnici. Potaknuta općim šušurom koji je vladao, voditeljica je odabrala slikovnicu prigodnog sadržaja: „Medvjedići idu u maškare“, a djeca su se maskirala u likove koji su im zanimljivi iz bilo kojeg razloga. Uvijek se tako susretne nekoliko super junaka i princeza, pokoja životinja, a sve inspirirano pričama koje slušaju kod kuće, u vrtiću ili na pričaonici te neizostavnim junacima animiranih filmova. Uvodni razgovor o tome što su maškare, zašto se oni vole maskirati i zbog čega su izabrali baš tu masku koju nose, bilo je zanimljivo slušati. Djeca se rado identificiraju s likovima iz priča i u njima pronalaze uporište za neke situacije kroz koje prolaze. Nakon uvodnog dijela, pročitana im je priča o kojoj su razgovarali, a za kraj, po običaju, pjesma, ples i neizostavne krafne.

Ovom se aktivnošću njeguju naši tradicijski običaji, ali se i, kako naglašava voditeljica radionice Katja Radosav, djetetu prvenstveno daje prilika da izrazi svoje strahove, agresivne porive i da simbolično ovlada svime čega se boji, što ga koci ili zbumuje.

Traškare – originalna zabava uz trash hitove

Još jedna originalna maškarana zabava, Traškare, maškarani ples uz najveće trash hitove 90-ih, spojila je u Društvenom domu u Omišlju 19. siječnja istinske ljubitelje maškara i popularnih pjesmisljaka uz energične plesne electro/pop taktove koje je birao DJ Alex Sa-

battini. Šarena, démodé i kičasta odjeća, šljokice, trakice, sunčane naočale okruglastih i srcolikih okvira, neonске tkanine, tigrasti i zebrasti uzorci, šuškave trenirke i trake za kosu, fluorescentna i zadimljena plesna pozornica, no u prvom planu dobra zabava uz pje-

sme koje nas vraćaju u zlatne devedesete, univerzalne i vječne plesne himne Colonie, E.T., Senna M, Tajči, Minee, Kasandre... Originalnost se izražavala na svakom koraku, a dolazak na trash party nisu propustile ni karnevalske skupine obližnjih mesta.

Ovogodišnji Bljak fest oborio sve rekorde

Ono što je 2011. godine na omišaljskoj Placi sramežljivo započeo idejni začetnik i veliki vizionar ove specifične i jedinstvene gastronomskе manifestacije, danas pokojni Damir Jakovčić, preraslo je i razvilo se u nešto što nitko nije mogao predvidjeti. Prije 14 godina posjetitelji su se, baš kao i podijeljene „bljak“ porcije na ovom inovativnom festivalu, brojili u nekoliko stotina, a danas u nekoliko tisuća, kuhalo je nekoliko, uglavnom amaterskih, skupina, dok danas, uz uglavnom domaće udruge, za posjetitelje ove jedinstvene gastro manifestacije kuhaju i profesionalci. A posjetitelji, uz Omišljanje i Njivičare, nisu više samo naši otočani, već istinski gurmani do Omišlja „potežu“ i iz kontinentalnih dijelova Hrvatske pa čak i iz susjedne Slovenije. Jedno je sigurno: Bljak fest se svojom inovativnošću, maštovitošću i različitošću postavio na tron atraktivnih karnevalskih događanja ne samo u Omišlju, već i u široj okolini.

Omišaljska Placa postala pretijesna za bljakavce

Posljednja subota u siječnju, sunčano i toplo vrijeme, besplatne „bljak“ delicije i obećan dobar provod uz glazbeni sastav „Venus“ te voditeljicu Irenu Grdiću namamili su u Omišlju nekoliko tisuća ljudi, čime je i službeno omišaljska Placa postala pretijesna za ovakav oblik manifestacije te organizatore, Turističku zajednicu Općine Omišalj, natjerala na promišljanje o novom konceptu sljedećeg Bljak festa. A ovaj je bio nikad brojniji i nikad kvalitetniji, nikad prije prazne i polizane padele, nikad prije puni želuci. Rekordnih 12 ekipa na svojim je gastro punktovima podijelilo više od pet tisuća bljak porcija. Na šarolikom meniju našle su se mnoge naizgled nespojive kombinacije i, iako sam naziv manifestacije aludira na odbojne namirnice i neukusna jela, specijaliteti pučke gastronomskе baštine kvarnerskog kraja maštovitim okusima oduševili su sve kušače. Sve je proteklo u duhu petoga godišnjeg doba, Placa je bila ispunjena maskama i odličnim raspoloženjem, a primamljivi mirisi širili su se omišaljskim kuntradama.

Više od pet tisuća porcija „planulo“ u dva sata

Za izvrsnu atmosferu pobrinula se grupa Venus i gosti iz Novog Vinodolskog i Malinske te jedinstvena Irena Grdić koja je ove godine preuzeila voditeljsku palicu i obilazila gastro punktove, ali i razgovarala s posjetiteljima od kojih su jedni lizali brk i tražili repe, baš kao i recepte, a drugi, pak, skeptično proučavali što im se nalazi na tanjuru. Svoje kulinarске vještine prezentirali su KU Babani Omišalj, na čijem se meniju našao „ljižol“, dok su članovi KU Omišljanski babani tradicionalno pripremali „cirozu“, odnosno jetrica na žaru i „palačinke živčenjače“. Udruga Obitelj za mlade nudila je „poderane gaće“ za koje se u redu čekalo i po sat vremena, dok je Udruga veterana Domovinskog rata otoka Krka – podružnica Omišalj servirala mnogima omiljene tripice. I ove se godine festivalu pridružio poznati njivički restoran Rivica koji je pripremao „pametna jaja“ (jaja s telećim mozgom) uz slatku brošku, a Lovačko društvo Šljuka ponovno je ispunilo sva očekivanja gurmana uz „rogi va padeli“. Članovi KU Kataroška prezentirali su zanimljiv „kataroškaled“, a Hoteli Njivice pripremali su bogate porcije koje su sadržavale krakove od hobotnice na gulaš s fažolom i palentom te crne fritule. Po prvi put na Bljaku je sudjelovao Zdravko Andri, odnosno restoran Kod bake iz Garešnice, na čijem se punktu moglo isprobati razne vrste fileka, poput špek fileka i domaće kobasicе s filekima, a omišaljsko ŠRD Zubatac posjetitelje je primarno „ljigavim kracima“. Udruga Puntarske užance nudila je „kalandruku“, dok se na degustacijskom punktu Etnografskog društva Tržec iz Slovenije moglo kušati „crnu svinju“ i „crnu bananu“. Dodajmo ovome da su gotovo sve padele ispraznjene u samo nekoliko sati.

- Zahvaljujem svim sudionicima 14. Bljak festa koji su pripremili preko pet tisuća porcija, a rekordni broj ekipa koje su ove godine kuhalo nadmašio je sva očekivanja! Manifestacija traje već 14 godina i iz godine u godinu raste u svakom smislu pa sa sigurnošću možemo reći da je ovo jedna od značajnijih gastro manifestacija čiji je cilj promocija pučke gastronomskе baštine našeg kraja. Gastronomija je jedan od najzanimljivijih načina prezentacije lokalnih običaja i tradicije, a kad tome pridodamo da se održava u sklopu Mesopusta, rezultat je prepuna omišaljska Placa i pregršt zadovoljnih posjetitelja, poručila je Andrea Orlić Čutul, direktorka TZO Omišalj. (E.J.)

Finale karnevalskih dogadanja: Riječki karneval i Mesopusni utorek

Za sve babane u općini Omišalj finale karnevalskih zbivanja predstavlja odlazak na Riječki karneval, na kojem Omišljani sudjeluju gotovo od samoga početka pa ga tako ni ove godine nisu propustili. Tradicionalno, na Riječki su ih karneval ispratili njihovi sumještani koji su se u jutarnjim satima okupili u centru Omišlja i znatiželjno promatrali maske i alegorijska kola. Iako je razdoblje karnevala, a time i pripreme, bilo brzo i žestoko, i ove su se godine KU Babani – Omišalj i KU Omišljanski babani na riječkom Korzu uspjeli istaknuti svojom idejom i impresivnim alegorijskim kolima među devet tisuća drugih maškara. Na 41. izdanju Međunarodne karnevalske povorke, što je održana 11. veljače, nastupili su s rednim brojevima 59. (Super Baban's) i 60. (Mali plavi), otvorivši time skupinu krčkih predstavnika, među kojima su bile još maškare iz Dubašnice, Dobrinja, Dobrinjštine, Krka i Punta.

Deziderije Demiron proglašen krivim i zapaljen

Posljednji dan karnevalskog šušura, Mesopusni utorek, započeo je tradicionalnom dječjom šetnjom od vrtića i škole do zgrade Općine gdje su ih srdačno primili i počastili djelatnici Upravnog odjela. Maškarice su Prikeštelom veselo pjevale, plesale i uživale u mesopusnim poslasticama, a mjestom se orila dječja cika. Nešto kasnije Prikeštelom su se okupili i babani iz karnevalskih udruša i otuda krenuli u tradicionalni obilazak mjesta, od Lokvice, preko Baječa, do Pušće, zatim u Bjanižov i stari grad te, konačno, na Placu. Tamo su ih već čekali nestrljivi mještani koji su htjeli čuti za što je sve Deziderije Demiron, ovogodišnji mesopust, kriv. Nakon osude (koju možete pročitati u nastavku), uz povike „neka gori“ okupljene mase, Deziderije Demiron pretvorio se u prah.

More diše, škojuć spava
a na sridi veli berka je stale
as ju je goćijcna mulčrjuc odmolala.

Pokraj more, na vrh bora slavuj piva
prodani su Pešja, Učka, Mulic i Riva.

Kiša pada, lišće žuti,
ruvinani sovi su puti.

Još većik zvone stara zvona
ne moremo spati od njih
ni od drona.

Opet zvone kampaneli
šećer potla maše pognatih lic nismo sreli.

Bura puše, val se pjeni,
nova radna snaga već jepenkah hodi,
ajme meni.

Opet zvone stara zvona,
dim se dimi i Društvenoga doma,
a i priča cesti štović je ista,
muzika sope, pod bakrom nam mesto blista.

Na sridi Pešje petke plive,
bez riberi je peno lipja. Riva.

Na sridi veli guska quče,
stradali smo od manjka volje, groma, potresa,
korone, a i tuće.

Opet zvone kampaneli,
i Oleć smo sreli,
qužvi je dosta i gospodi z Vladu,
novi most se željeznicom ubrzo se graditi.

Vlaki bit će, snija nima,
sve je blago svaka nove zime.
Zato složna, nek se pjesme pjeva,
u zajedništvu, benda desna i lijeva:
„Što će nama oglednica, dok se jede gibanica,
dok je šoldi i kondoma nećemo iz tog
vagona!“

Opet zvone kampaneli
i u susjednom mestu za psihičetiju su greli.
Cvрčak cvрči, beger kopac,
od veloge asfalte usteli su tropa.

Opet zvone stare zvona,
sek i den šporkerije novac,
dok mestom ori se moravec,
od silnoga smjeća poli nas more se sakrit Treskavac.

Tužno zvone kampaneli,
još samo maštricu od mesta na grub nismo zeli.
Di si radost? Di si lipa?
Sopća te nima, sami moramo osudit i ovoće tipa.

Neka gori, neka vatrica plami,
ma prti će on opet jer narod slabo pamti.

KNJIŽNICA „VID OMIŠLJANIN“ U 2023. GODINI

Knjižnica „Vid Omišjanin“ započela je rad u 2021. godini s fondom od 10.800 svezaka knjiga, od čega 8.086 za odrasle i 2.714 za djecu, 25 video DVD-a te 3 glazbena CD-a.

Tijekom 2023. godine nabavljen je ukupno 871 svezak knjiga od čega 527 svezaka za odrasle i 344 sveska za djecu.

U odnosu na prethodnu, 2022. godinu, nabava knjiga je veća za 255 sveska ili 41,4%. Prema načinu nabave 75% se odnosi na kupnju redovitim sredstvima, 22% na kupnju sredstvima otkupa Ministarstva kulture i medija (MKM) i 3% na dar.

U 2023. uveden je novi model otkupa MKM prema kojem MKM dostavlja sredstva namijenjena nabavi knjiga navedenih na popisima A i B koje je odabralo povjerenstvo za otkup. Za nabavu knjižnične građe utrošeno je ukupno 10.088,81 eura, od čega 39% čine sredstva Općine, 33% sredstva Ministarstva kulture i medija te 28% vlastiti prihodi.

U Knjižnicu „Vid Omišjanin“ upisano je ukupno 66 novih članova, a 181 član kojima je Knjižnica „Vid Omišjanin“ matična je obnovilo članstvo, što iznosi ukupno 247 članova upisanih tijekom 2023. Ostalih važećih članstava u 2023. bilo je 87, što iznosi ukupno 334 člana.

Knjižnicu „Vid Omišjanin“ aktivno je koristilo 290 matičnih članova, upisanih u Knjižnicu „Vid Omišjanin“, te još 120 članova upisanih u ostale ogranake i odjele Gradske knjižnice Rijeka koja je živjela sto godina”, glazbene, dramske i plesne radionice za predškolce i osnovnoškolce u sklopu „ValOm Festivala”, radionica stripa „Reci to strip-OM” za učenike viših ra-

Tijekom 2023. godine posuđeno je 6.258 svezaka knjiga.

Produženja roka posudbe bilo je za 2312 sveska knjiga, što iznosi ukupno 8577 svezaka posuđenih knjiga. Ako navedene podatke usporedimo s podacima za 2022. godinu, uočavamo blago povećanje broja posudbe knjiga.

Zabilježeno je 5.486 posjetitelja knjižnici, što je za 771 ili 16,4% posjetitelja više no u 2022. godini.

U 2023. godini u okviru ukupno 19 redovitih, povremenih i izvanrednih programa održane su ukupno 94 programske aktivnosti, od kojih 68 za djecu i 26 za odrasle na kojima je bilo ukupno 995 sudionika, od kojih 740 djece i 255 odraslih.

Redovni, povremeni i izvanredni programi

U redovne programe „Vida Omišljana“, koji se održavaju tijekom cijele godine, ubraju se programi za djecu „PSSST...PRIČA!“ i „Pas u knjižnici“ (suradnja s Centrom za aktivnosti i terapije uz pomoć životinja – Moj prijatelj) te Čitateljski klub „Vid Omišjanin“.

Povremeno se održava program „Jutro u knjižnici“ te početni Tečaj engleskog jezika za osobe starije životne dobi kojeg vodi Ubavka Patekar.

Od izvanrednih programa održanih prošle godine izdvajamo sljedeće: Promocija zbirke pjesama “Labirint svjetlosti” Gordane Jurišić, dječja Eko radionica na temu slikovnice “Alba - riba koja je živjela sto godina”, glazbene, dramske i plesne radionice za predškolce i osnovnoškolce u sklopu „ValOm Festivala“, radionica stripa „Reci to strip-OM“ za učenike viših ra-

zeda OŠ, poetsko prozni recital „Sve ono što smo propustili 2“ u suradnji s Otvorenim kazalištem Omišalj, „Autorica – Karmela Špoljarić u gostima Čitateljskog kluba“.

TERAPEUTSKO ČITANJE SA PSOM

AUTORICA U GOSTIMA – KARMELA ŠPOLJARIĆ

POČETNI TEČAJ ENGLESKOG JEZIKA ZA STARIJE OSOBE

MJESEC SMIJEHA U DRUŠTVENOM DOMU

Uprvim mjesecima nove godine Omišljani i Njivičari mogli su uživati u brojnim kazališnim predstavama, odnosno stand up komedijama.

Sredinom veljače pred omišaljskom je publikom nastupio bosanski komičar sa zagrebačkom adresom Marko Dejanović sa svojom hit stand up komedijom „Brak, dijete i povremeni seks“. Riječ je o šou sastavljenom od šala nastalih od kraja 2017. do sada koje se bave uglavnom onim što se Dejanoviću događalo u to vrijeme.

U Omišlju je, u prepunoj dvorani u kojoj se 28. veljače tražilo i mjesto više, gostovao Tarik Filipović sa svojim kazališnim šouom „Sex i glad – doktor za one stvari“. Doktor seksologije, profesor i playboy, kojeg utjelovljuje glumac Tarik Filipović, na sedamdesetak minuta publiku je odveo na uzbudljivi safari kroz praznu pojmovlja iz područja ljudske seksualnosti. Predstavu je u potpunosti financirala Općina Omišalj.

Nekoliko dana nakon, dvorana je ponovno bila puna. Razlog je bio stand up komičara Željka Ninčića „Ero s ovoga svijeta“. Ulaznice su se mogile kupiti online preko Eventima.

U povodu Dana žena, Općina Omišalj svojim je stanovnicima darovala još jednu predstavu. U Društvenom su domu 9. ožujka odličan šou napravile četiri iskusne komičarke Balkana: Marina Orsag (Hrvatska), Martina Ipša (Slovenija), Miranda Lončar (Bosna i Hercegovina) i Jelena Mandarić (Srbija) koje su prisutne nasmijale do suza.

Potkraj ožujka na istom je mjestu gostovao jedan od najpopularnijih stand up komičara u Hrvatskoj Goran Vinčić sa svojom stand up komedijom „Reci mi da se šališ“.

Dodajmo i da su sve predstave bile iznimno dobro posjećene, a Omišljani i njihovi gosti zabavili su se uz salve smijeha i izvrsnu atmosferu.

VREMELJ

Prvi povjesni zapis o Njivicama napisan je prije 550 godina, točnije **1474. god.** Njivice se spominju u **Darovnici kneza Ivana VII. Frankopana** kojom se njivičkim obiteljima, naslijednicima obitelji Lončarić-Jurjević povjerava, na temelju dobivenog zemljišta, briga za mjesnu crkvu Rođenja Marijina u Njivicama.

Povjesna šetnja Omišljem i Njivicama

Prije 240 godina, odnosno **1784. god.** Nicolo Baffo sagradio je **kapelu sv. Josipa** na svom imanju u Vozu, u neposrednoj blizini mora, kraj bivšeg trajektnog pristaništa.

Prije 140 godina, **1884. god.** zalaganjem župnika, mješnih svećenika i učitelja koji su sudjelovali u buđenju nacionalne svijesti, osnovana je u Omišlu **Narodna čitaonica**. Svrha joj je bila putem hrvatskog tiska, odnosno glasila Naša sloga, Pučki prijatelj, kasnije Riječki Novi list te izdanja Matice hrvatske i Sv. Jeronima, širiti narodni duh i razvijati politički i kulturni život Omišljana. Iste je godine otvorena i **Pučka knjižnica**, prva na otoku. U Čitaonici su se okupljali svećenici, učitelji i svi zainteresirani za širenje nacionalne svijesti. Nikada nije imala vlastitih prostorija pa se selila po privatnim kućama. Uz Čitaonicu su se organizirale razne sekcije, primjerice dramske, koje su vodili tadašnji omišaljski studenti. Narodna čitaonica postojala je do 30-ih godina 20. st., a posljednjih je godina bila smještena u ulici Medermuniće.

Zbog širenja naselja izvan stare gradske jezgre, prije 110 godina, odnosno **1934. god.**, otvoreno je novo **groblje Sv. Duh**, a narušeno dotašnje groblje Sv. Mikul.

Prije 90 godina, **1934.** uređen je **park Pod Dubec**. Park je pošumljen, izgrađene su mnoge staze i kamene stube od gradske jezgre do obale.

Godine **1934.** u Njivicama je otvoren pansion-restoran Mare Lesice „Rivica“ koji odlučuju u tada malom ribarskom selu otvoriti pansion i ugostiti elitne goste s područja Austro-Ugarske Monarhije.

Izvori:

1. Bozanić, A. (2020.) Omišalj i Njivice: povjesni hod, župe i iseljenici. 3. izd. Omišalj: Općina Omišalj
2. Ivanšević, K. (2006.) Omišalj. Omišalj: Općina Omišalj

KUD „IVE JURJEVIĆ“ IMA NOVO VODSTVO

Na ovogodišnjoj redovnoj skupštini Kulturno-umjetničkog društva „Ive Jurjević“, održanoj 19. siječnja, došlo je do promjene u vodstvu. Nakon što su ostavke podnijele dosadašnja predsjednica KUD-a Dragica Vukušić i potpredsjednica Željka Guttman, za novog je predsjednika predložen Davor Vitezić, dok je za potpredsjednicu predložena Doris Kedžo. Oboje su jednoglasno izabrani na navedene funkcije na kojima će ostati naredne tri godine, odnosno do nove Izborne skupštine. Izabran je i novi Izvršni odbor kojeg čine: Marina Žauhar na mjestu tajnice, Ines Bikić na mjestu voditeljice folklorne skupine te Dragica Vukušić na mjestu voditeljice mješovitoga pjevačkog zbora. Staro vodstvo zaželjelo je novoizabranim puno sreće u radu te izrazilo punu podršku u izazovima koji im predstoje, a oni su, pak, uz zahvale, iznijeli svoje ideje i želje povezane s dalnjim radom KUD-a.

Inače, novoizabrani predsjednik Davor Vitezić dugogodišnji je član folklorne sekcije omišaljskoga KUD-a te je sudjelovao na mnogobrojnim smotrama i gostovanjima s folklorom u Hrvatskoj i u Europi. Posebno zanimalje i ljubav prema kulturnoj baštini prenijeli su mu otac Ivan i maj-

ka Dolores, istaknuti članovi KUD-a, te djed Jerko, inače jedan od osnivača KUD-a i njegov najdugovječniji predsjednik. Doris Kedžo također je dugogodišnja članica folklorne skupine te jedna od organizatorica narodnih običaja Koledve i Dvizanja bandiri. Njoj su, pak, ljubav prema kulturnoj baštini prenijeli mama Jelka, otac Ivica i tetka Maja, također dugogodišnja organizatorica narodnih običaja u Omišlju i ugledna članica KUD-a.

Krenuvši hrabro u nove izazove, Vitezić i Kedžo istaknuli su da im je u cilju ojačati postojeće skupine novim članovima te proširiti djelokrug Društva. Izrazita im je želja ponovo osnovati skupine kantura koji će od zaborava očuvati stari omišljanjski kanet, pokrenuti školu sopnje te potaknuti djecu i mlade na zdravo druženje u pjesmi i plesu. Otvoreni su za sve nove prijedloge i suradnje te i ovim putem pozivaju sve zainteresirane, svih dobnih skupina, za uključenje u rad omišaljskoga Kulturno-umjetničkog društva, bilo u folkloru, bilo u zborsku sekciju. Mogu im se javiti putem e-maila: ive.jurjevic.kud@gmail.com, putem Facebook stranice „KUD Ive Jurjević“ ili osobno.

KOLEDVA U VRIJEME KORONE 2021. GODINE

DAVOR VITEZIĆ
Novi predsjednik KUD-a „Ive Jurjević“

OSVJEŽENO I POMLAĐENO FOLKLORNO DRUŠTVO „NJIVICE“

Sva važnija kulturna i vjerska zbiranja u Njivicama navikli smo pratiti uz uvijek dobro raspoložene i spremne na suradnju članove Folklornog društva „Njivice“ koji svoj doprinos daju sopnjom, tancom ili, pak, samo narodnom nošnjom koju s ponosom nose.

FD „Njivice“ osnovano je potkraj rujna 2007. g., a inicijativa za osnivanje nastala je u nakon što su sopci Zlatko Jurković i Miko Dapčić počeli s učenjem i uvježbavanjem sponje sopela kod meštra Ivana Pavačića Jecalićeva, poznatoga krčkoga melografa i promicatelja tradicije i kulture otoka Krka, dok je konkretni dogovor o osnivanju „pao“ na jednom ljetnom druženju, uz kavu, osam bračnih parova (Blaži, Cuculić, Dapčić, Jurković, Justić, Justinić, Plišić i Rukavina), koji su nakon toga postali i službeno osnivači Društva. Posebnost ovog Društva otpočetka je i to što njegovi članovi nisu svi njivičkih korijena, već su se stjecajem gospodarskih i društvenih okolnosti u posljednjih nekoliko desetljeća dosegli iz raznih krajeva Hrvatske. Upravo zbog toga je njihova vrijednost i angažman oko njivičkoga folklora i tradicije još značajnija i vrednija jer je nastala u multikulturalnoj sredini, a iniciranjem oživljavanja tradicijskih običaja i uključivanjem gotovo svih žitelja Njivica u njih to su i dokazali.

U prva dva mandata (2007. - 2015.) predsjednica, koja je vrlo odgovorno i kvalitetno vodila FD, bila je Meri Rukavina. Društvo je registrirano u privatnoj kući Meri i Zvonka Rukavine, u njihovoj konobi koja je služila za sastanak i dogovore, dok se s meštem Pavačićem vježbalo narodne plesove i sponju u Društvenom centru „Klijac“. Posebne zasluge idu joj za oživljavanje njivičkog folklora koji je u jednom periodu „zaspao“ te se Rukavina posebno potrudila za njegovo vraćanje u kulturni život Njivičara, počevši sa svime ispočetka, od šivanja narodnih nošnji, preko probi tancura, do sudjelovanja na raznim manifestacijama i aktivnostima te, ništa manje zahtjevnog posla, vođenja administracije. Nakon nje, u razdoblju od 2015. do 2023. go-

dine na čelu Društva bio je najaktivniji član, sopac i kantur Zlatko Jurković, za kojeg se slobodno može reći da je duša njivičkog folklora, poticatelj i nositelj većine aktivnosti, dok je administrativno vođenje i dokumentaciju tada uredno vodio i preuzeo na se samozatajni i vrijedni tajnik Dinko Justinić.

U proteklom periodu od 16 godina Folklorno je društvo sudjelovalo u zaista puno događanja. Podsjetimo se tek nastupa na svim održanim Smotrama folklora otoka Krka, zahtjevne su organizacije i sudjelovanja na Njivičkim kolejanima 2016. godine, objave knjige dr. sc. Koraljke Vahtar-Jurković „Folklor u Njivicama na otoku Krku“ 2017. godine, snimanja nosača zvuka s njihovim kantom koji se nalazi i u e-čitanci Školske knjige te projekta „Njivičarske konobe“, organiziranog i provedenog u vrijeme mesopusta 2017. godine.

Rozalija Lesica nova predsjednica FD „Njivice“

Kako to obično biva, humor, godine, nažlost i bolesti kod dobrog dijela članova dovele su Društvo u situaciju da je bilo teško dalje organizirati događaje ili nastupe. Nakon kratke pauze, dogovoren je da se na Izbornoj Skupštini, koja je održana u prosincu prošle godine, izabere novo pomlađeno vodstvo FD „Njivice“ te je za predsjednicu izabrana Rozalija Lesica, za dopredsjednika Zlatko Jurković, za tajnicu Milena Dunat-Dombaj, za likvidatora Miljenka Justić, dok su članovi UO postali: Rozalija Lesica, Zlatko Jurković, Meri Rukavina, Nikola Dapčić, Dragica Blaži, Bernarda Orlić i Petra Bakac. Kombinacijom iskustva i mladosti htjeli su osvježiti Društvo i ponovno se jače aktivirati jer svih ih povezuje ljubav prema tradiciji i kulturnoj baštini. Vrlo se brzo poka-

zalo da je taj potez bio dobar jer se nova predsjednica intenzivno angažirala i započela vrlo važnu kampanju prema djeci i mladima, budućnosti njivičkog folklora. Da je u tome uspjela, govori podatak o okupljanju novih petnaestak članova društva, uz 32 registrirana stara člana.

Valja napomenuti i da se, uz sve ranije preuzete aktivnosti Društva (Smotra folklora otoka Krka 2024. g., organizacija uzvratu susreta Vukovarcima i Lošinjanima, sudjelovanje u župnim svečanostima...), tijekom ljeta 2024. planira organizacija i postav velike izložbe o običajima i načinu života u Njivicama, kao i povjesni pregled svih održanih koledvi u posljednjih 100 godina te, kao posljedica toga, organizacija događanja „Njivički kolejani“ u siječnju 2025. g. na kojem se očekuje sudjelovanje 80-ak parova. Cijeli je projekt prijavljen i na natječaj Ministarstva regionalnog razvoja za dobivanje sredstava iz EU fondova te su im odobrena sredstva od oko 10.000 eura, a njime se najviše želi postići da se mještani Njivica okupe i spoje uz tradiciju. Uz to, u planu je ovoga ljeta i promocija 2. izdanja knjige doc. dr. sc. Koraljke Vahtar-Jurković: „Folklor Njivice na otoku Krku“. U cijelom tom periodu provodit će se edukacija i probe sponje sopela, kanta, odnosno pjevanja starinskih domaćih napjeva i tanca, a sudjelovati mogu svi zainteresirani, i postojeći i novi članovi Društva.

Na uključenje u rad Folklornog društva „Njivice“ pozvala je i nova predsjednica Rozalija Lesica: - Zahvaljujem se svim članovima, od osnutka Društva do danas, što su dali svoj obol u čuvanju naše tradicije te ih pozivam da se uključe u sve naše aktivnosti i ubuduće jer zajedno možemo puno više, a tradicija i običaji čine identitet našega mesta, zaključila je.

Ljubav prema tradiciji i običajima se u Njivicama njeguje i čuva, u to nema sumnje! (E.J.)

Općina stipendira i nagrađuje sportaše

Općina Omišalj je potkraj 2023. godine objavila natječaj za stipendiranje sportaša u 2024. godini. Stipendije su namijenjene sportašima između 15 i 25 godina starosti s područja općine Omišalj koji imaju rješenje o kategorizaciji Hrvatskoga olimpijskog odbora (HOO) u svim sportovima čiji su nacionalni sportski savezi udruženi u HOO kao punopravni ili pridruženi članovi. Sukladno natječaju i pristiglim zahtjevima te na temelju rješenja o kategorizaciji sportaša Hrvatskog olimpijskog odbora, stipendije će narednih 12 mjeseci primati sljedeći omišalski sportaši: Mihael Girotto-Vrhunski sportaš Hrvatske (stipendija u ukupnom iznosu od 1.433,41 eura), Lucija Grgurić - Vrsni sportaš Hrvatske (stipendija u ukupnom iznosu od 1.114,88 eura) te Karlo Jakominić - Daroviti sportaš Hrvatske (stipendija u ukupnom iznosu od 796,80 eura).

Općina s poticajima za aktivno bavljenje sportom tu ne staje. Naime, Odlukom Općinske načelnice, a na temelju sportskih ostvarenja u 2023. godini, za svoja postignuća i osvojene medalje na državnim prvenstvima novčanim iznosima od 398,17 eura za 1. mjesto, 265,45 eura za 2. mjesto i 132,72 eura za 3. mjesto nagrađeni su sljede-

ći mladi sportaši: Sara Kirinčić iz Njivica (Plesni klub „Dance Queen“) za osvojeno 1. mjesto na Prvenstvu RH u umjetničkim plesovima, Marin Pavlić iz Njivica (Kickboxing klub Omišalj) za osvojeno 3. mjesto na Prvenstvu Hrvatske, Luka Majstorović iz Njivica (Kickboxing klub Omišalj) za osvojeno 2. mjesto na Prvenstvu Hrvatske, Niko Cetina iz Omišlja (Kickboxing klub Omišalj) za osvojeno 2. mjesto na Prvenstvu Hrvatske, Mihael Girotto iz Omišlja (Veslački klub „Trešnjevka“) za osvojeno 2. mjesto na Hrvatskom veslačkom prvenstvu, Branko Antolić iz Omišlja (Ronilački klub „Ocean“) za osvojeno 3. mjesto na Državnom prvenstvu iz ronjenja na dah, Mate Grgeurić iz Omišlja (Plivački klub „Neve-

ra“ Rijeka) za osvojeno 1. mjesto na Prvenstvu Hrvatske za dobne skupine, Lucija Grgurić iz Omišlja (Plivački klub „Nevera“ Rijeka) za osvojeno 1. mjesto na Prvenstvu Hrvatske za dobne skupine i Karla Ružić iz Njivica (Vaterpolski klub „Pošk 1937“) za osvojeno 3. mjesto na Prvenstvu Hrvatske.

Sredinom veljače u općinskoj je vijećnici održan prijem za nagrađene sportaše i njihove treneri i roditelje koje su tom prilikom pozdravili i čestitali im na uspjesima načelnica Mirela Ahmetović, predsjednica Općinskog vijeća Dunja Mihelec i Josip Đurđević, predsjednik Odbora za kulturu, sport i društvene djelatnosti. (E.J.)

Pojedinačni i timski uspjesi omišalskih rukometnica

Šim razinama rukometu u Hrvatskoj. Dokazuju to i službeno okupljanje najperspektivnijih igračica regije Rijeka, Kvarner, Gospic rođenih 2010./2011. god. te 2008./2009. god. u dvorani Marino Cvetković u Opatiji. Iz redova RK „Omišalj“ pozvane su igračice: Ema Drobina, Ana Jakominić, Ema Antić, Luna Pejmanović, Meri Sveško, Marina Nikolić, Lana Nikolić, Petra Ilić i Petra Skorup.

Što se timskih uspjeha tiče, seniorke se drže u vrhu 3. HRL zapad i trenutno zauzimaju 2. mjesto na tablici. Iako pomlađene, nisu obeshrabrene kada igraju sa starijim protivnicama. Djevojke uzrasta 2010./2011. drže sam vrh županijske lige, dok se u državnoj ligi (1. HRL U-13) bore za odlazak na završnicu prvenstva Hrvatske, koja okuplja 16 najboljih ekipa u državi.

Ne sumnjamo da će svoj cilj uspjeti ispuniti!

Djevojčice godišta 2012./2013. počinju sa svojim utakmicama velikoga rukometa. One su, naime, do sada igrale bez rezultatskog opterećenja, a sada ih očekuje rezultatska neizvjesnost. Najmlađe članice našeg kluba, mini rukometnica, redovito sudjeluju na turnirima, poput Maškaranog turnira Crikvenica, Božićnog turnira Opatija, Decathlon open Opatija itd. na kojima sakupljaju svoja prva rukometna iskustva. – Veseli nas veliki odaziv djevojčica s cijelog otoka i zainteresiranost za naš Klub, a posebno činjenica da nakon dužeg vremena imamo velik broj naših najmlađih Omišljanki. Kroz Klub su, otkako postoji, prošle stotine djevojčica i djevojaka, neke su se zadržale nekoliko

godina, neke, pak, desetljeće. U međuvremenu su izrasle u snažne, spobne i uspješne žene na različitim poljima. Dok one tako napreduju, mi svaki njihov poslovni uspjeh ili privatno slavlje popratimo s osmijehom i ponosom jer su jednom bile dio ove naše priče i jer će, zapravo, uvjek biti, istaknula je ponosno predsjednica RK „Omišalj“ Milica Alajbeg i poručila im: – **Vaš Klub vas uvijek čeka i uvijek vam se veseli: kad poželite ponovno zaigrati, prenosići svoje znanje mlađim generacijama, kada stribina podržavate neke nove klinke, kad nam u dvoranu dođete upisati svoje djevojčice... Idemo dalje – jesu pred nama još desetljeća.** (E.J.)

Gimnastički klub dosegao rekordan broj članova

Nakon završetka još jedne izuzetno uspješne sportske godine, Gimnastički klub Omišalj – Njivice nastavlja s pripremama i natjecanjima - i to nikad brojniji. Klub je, naime, u siječnju dosegao rekordnu brojku od čak 120 aktivnih članova. – Dovoljan je to podatak koji govori o popularnosti gimnastike kao sporta, ali i našeg Kluba općenito, kako na području općine Omišalj, tako i na razini cijelog otoka Krka jer nam članovi dolaze iz gotovo svih otočnih mjesta, rekao nam je trener i predsjednik GK Omišalj – Njivice Nenad Kitak.

A da se itekako isplati dolaziti na treninge i marljivo vježbati dvaput tjedno, dokazale su i mlade gimnastičarke Eva Bagara, Nina Milanković, Sara Đunđek, Matea Rončević, Anamarija Ilijić i Mila Verbić koje na natjecanjima postižu izvrsne rezultate. Posljed-

nje, na školskom županijskom natjecanju, održanom sredinom siječnja u Rijeci, predstavljale su svoju Osnovnu školu Omišalj. Djevojčice su zauzele peto mjesto, a pratile su ih i bodrili njihovi treneri Iris Španjol i Nenad Kitak. Inače, u ovom zimsko-proletnjem razdoblju i treneri nastavljaju s pripremama pa ih tako uskoro čeka radio-nica u Beogradu u sklopu europskog Erasmus projekta Dive into Gymnastics u kojem su "zaronili" prošle godine. Podsetimo, dvogodišnjim se projektom stavlja naglasak na zajedničke značajke dvaju sportova, gimnastike i skokova u vodu, a omogućit će razmjenu znanja između trenera, kao i produžiti bavljenje gimnastikom kroz raznolikost treninga, oslobođanje strahova te, u konačnici, omogućiti sudjelovanje u skokovima u vodu. S druge strane, ovim se projektom

Omišaljski kickboksači uspješni u borbi za medalje

ANA ZNAOR MILOHNIĆ I KBK „OMIŠALJ“ NA MEĐUNARODNOM TURNIRU U POPOVACI

U prvim mjesecima 2024. godine omišaljski kickboksači ne miruju. Natječe se na raznim turnirima i ostvaruju značajne uspjehe. Krenimo redom...

Od 19. do 21. siječnja 2024. održavao se veliki međunarodni kickboxing turnir „Golden belt“ u gradiću Maren di Piave u Italiji na kojem je sudjelovalo 707 natjecatelja iz 16 država i 111 klubova, među kojima je bio i Kickboxing klub „Omišalj“ sa svojim predstavnicima. Na tom je natjecanju Omišljanka Nika Cetina svoju kolekciju sportskih trofeja obogatila s dvije brončane medalje: u 'light contactu' među starijim kadetkinjama do 60 kg i u 'point fightingu' do zelenog pojasa do 60 kg. U redovnoj konkurenciji starijih kadetinja do 60 kg zauzela je 5. mjesto.

Dva tjedna kasnije, održan je međunarodni turnir „Moslavac Open“, u Popovaci, koji je okupio kickboksače iz Hrvatske, BiH, Slovenije i Mađarske. Damir Kreso je imao prvu borbu u životu te se okitio zlatnom medaljom među starijim kadetima u 'light contactu' do 63 kg. Zlatna je bila i Nika Cetina među starijim kadetkinjama do 60 kg. Brončane medalje u disciplini 'point fightinga' su osvojili: Cvita Šivilija-Jelica (prva borba u životu, djevojčice, -30 kg), Andrijana Vitežić (mlade kadetkinje, -42 kg), Marin Pavlić (dječaci, -36 kg) i njegov brat Jakov (stariji kadeti, +69 kg). Arles Pavlić, Maro Zec i Andro Alar pokazali su sportsku borbenost, no ovog su puta ostali bez medalja.

Nadalje, u Zagrebu se od 16. do 18. veljače održao jedan od najvećih kickboxing turnira u svijetu - Europski kup. Kako su nam prenijeli treneri Ana Znaor Milohnić i Predrag Znaor, na njemu je nastupilo 3066 natjecatelja iz 267 klubova i 39 država. Okupili su se najbolji europski kickboksači, a borbe su se odvijale na 12 tatamija i u dva ringa. Jedina predstavnica Kickboxing kluba „Omišalj“ bila je Nika Cetina, koja se borila u 'pointfightingu' među starijim kadetkinjama do 60 kg. U njenoj su kategoriji bile 23 natjecateljice, a Nika je upisala jednu pobedu i poraz, tako da je zauzela 9. mjesto u skupini, što je odličan rezultat za njezino prvo veliko natjecanje. Sljedećeg dana Nika se borila i u 'light contactu' do 60 kg te je zauzela 5. mjesto u kategoriji.

Prve subote u ožujku u Jastrebarskom je održano Državno prvenstvo u 'point fightingu'. Brončanim medaljama okitili su se: Marin Pavlić (dječaci, -36 kg), Nika Cetina (starije kadetkinje, -60 kg), Luka Majstorović (juniori, -69 kg) i Dominik Feretić (juniori, -74 kg). Andro Alar je bio peti među starijim kadetima do 47 kg. – Državno prvenstvo je jedan od kriterijskih turnira za ulazak u reprezentaciju i nastup na Svjetskom prvenstvu za mlađe uzraste, koje će se održati u Mađarskoj, krajem kolovoza ove godine, tako da su svi natjecatelji ovog prvenstva bili motivirani i odlično pripremljeni. Našim mlađim borbicom je ovo bilo veliko iskustvo jer su imali priliku boriti se protiv najboljih hrvatskih kickboksača, a pokazali su lijep napredak u svojoj borilačkoj

tehnici, kazala je trenerica Ana Znaor Milohnić, koju je nedavno Upravni odbor Hrvatskoga kickboxing saveza izabrao za izbornicu hrvatske kickboxing reprezentacije za tatami discipline. S obzirom na njezina sportska postignuća, zaista zasluženo jer je 26 puta nastupala za reprezentaciju na WAKO svjetskim i europskim prvenstvima te osvojila 21 medalju: šest je puta postala svjetska prvakinja i pet puta europska prvakinja, a uz 11 zlatnih, osvojila je i osam srebrnih te dvije brončane medalje.

Samo vikend poslije, omišaljski su kickboksači nastupili na Međunarodnom turniru „Zabok open“ na kojem je nastupilo 435 natjecatelja iz Hrvatske i Slovenije. KBK Omišalj zauzeo je 6. mjesto od 40 klubova, osvojivši 5 zlata, 3 srebra, 5 bronci i 2 pehara za najbolje natjecatelje. Zlatnom medaljom okitili su se: Damir Kreso u dvije kategorije, Josip Rebrović Mündl, Nika Cetina i Dominik Feretić.

Srebro su, u point fightingu, dobili: Nika Cetina, Maro Zec i Cvita Šivilija-Jelica, a broncu: Alen Grgurov, Tara Mavrović, Andrijana Vitežić, Andro Alar i Damir Kreso. Za najboljeg natjecatelja u KL među starijim kadetima početnicima izabran je Omišlanin Damir Kreso, a Josip Rebrović Mündl za najboljeg natjecatelja u PF među mlađim kadetima početnicima. Čestitamo!

Borcima slijede pripreme za Međunarodne turnire i državno prvenstvo u light contactu.

Dodajmo i da je sva natjecanja vodio Omišlanin Romeo Deša, predsjednik Registracijsko - natjecateljskog odbora HKBS-a i tehnički direktor WAKO-a. (E.J.)

Mladi ste onoliko koliko se takvim osjećate

Mnogi ljudi vjeruju da o sudbini ili, pak, o genima ovisi kako će većina od nas prolaziti kroz stariju dob. Međutim, ne mora biti tako. Kako će ljudi stariti - hoće li u svojim 70-im i 80-im oboljeti, postati dementni i nesposobni za seksualni život ili će biti snažni, oštroumni i s još živim seksualnim nagonom - ovisi uglavnom o tome kako žive. Poznati američki gerontolog i direktor MacArthurove fondacije za uspješno starenje, dr. John Rowe kaže: „Samo oko 30 posto karakteristika starenja je genetske prirode, a ostatak od 70 posto nije“. Istraživački tim je došao do saznanja da ostati aktivan, i fizički i društveno, pridonosi uspješnom starenju. Ljudi su uglavnom sami odgovorni za svoju vlastitu starost. Rezultati ispitivanja pokazuju da genetski faktori i igraju najveću ulogu kod zdravstvenih karakteristika samo ranije u životu. Međutim, u dobi od 80 godina teško da je ostao bilo koji genetski utjecaj. Znanstveno ispitujući pozitivnu stranu starenja, a ne osobe koje su već bolesne, tim znanstvenika je našao ne samo da većina starih osoba ima zadovoljavajuće fizičko i mentalno stanje, nego da se i mnogo toga može učiniti u smislu stimuliranja zdrave i produktivne starosti u milijuna ljudi, koji inače možda ne bi uspješno starili.

Redovita fizička aktivnost i društvena angažiranost ključni za uspješno starenje

Koordinirana istraživanja provedena su u nekoliko kliničkih bolница i domova umirovljenika. Utvrđeno je da ozbiljna slabljenja fizičkih i mentalnih funkcija, koja se često pripisuju starenju, nisu niti neizbjegljiva, niti nepromjenljiva.

Faktori koji su bitni za uspješno starenje, pored redovne fizičke aktivnosti i nastavljenih društvenih kontakata su sljedeći: sposobnost lakog oporavljanja nakon pretrpljenoga gubitka i osjećaj da se ima kontrola nad svojim životom. Istraživači tvrde da su to faktori koje ljudi mogu mijenjati tijekom svog starenja, stavljajući svoje blagostanje pod svoju kontrolu. Isto tako, oni smatraju da društvo igra ključnu ulogu u pomaganju starijim ljudima u postizanju spomenute karakteristike. Poboljšavajući im pristup fizičkim aktivnostima i unapređujući društvenu angažiranost, umjesto izoliranja ili ignoriranja starijih, može se mnogo toga učiniti u smislu poboljšanja fizičkih i intelektualnih sposobnosti u kasnjem životu.

„Intelektualni“ trening poboljšava kognitivne sposobnosti

Rezultati jedne druge studije pokazuju da mnogim ljudima tijekom starenja značajno ne slabe mentalne sposobnosti, a kod onih kod kojih ipak dolazi do takvog slabljenja, taj se pad u tim sposobnostima može smanjiti i čak poboljšati njihove kognitivne (spoznajne) funkcije s pomoću „intelektualnog“ treninga ili aktivnosti, kao što su rješavanje križaljki, „pogadanje rječi“, sastavljanje puzzle,igranja šaha itd.

Ponovljeno testiranje ljudi, kroz nekoliko godina, uvjerilo je znanstvenike da verbalna inteligencija ne mora obavezno slabiti, opadati sa starenjem, nego dapače, može se i povećavati kako ljudi stare. Određeni aspekti inteligencije, uglavnom brzina shvaćanja i procesiranja primljenih informacija, opadaju s godinama života, međutim ako se starijim ljudima dade dovoljno vremena, na testovima kognitivnih sposobnosti postižu iste rezultate kao i mlađi ljudi.

Slabljenje pamćenja u kasnijoj dobi povezano je sa smanjenjem fizičkom aktivnošću. Fizička aktivnost, posredstvom hormonalnog sustava, održava moždanu funkciju dugotrajno zdravom.

Predkorizmeno vrijeme, korizmena obnova i Uskrs

Vrijeme prije korizme: kršćanski datumi s poganskim sadržajima

Svi dobro znamo da je u osvit proljeća, dok je još prohladno, vrijeme koje probudi neke čudne osjećaje: prerušavanje, maskiranje, neobične zabave posebice na riječkom Korzu, ponekad povezano s razuzdanošću iobilnim točenjem pića svake vrsti. Kako je to nastalo, kakav ima smisao i zašto to vrijeme karnevala, (mesopusta ili poklada? Zbog čega ne pada na isti datum i zašto se kalendarski pomicaju? Datumi ovise o početku korizme, odnosno datumu Uskrsa. Znači, vezani su uz središnji kršćanski blagdan. S druge pak strane, dani karnevala svojim sadržajem, posebice opuštanjem, prijenjem i koječim drugim, vuku pretkršćanske ili poganske korijene.

Čemu prerušavanje i maske?

Zbog čega se ljudi opuštaju, maskiraju, stavljaju na sebe maske i prerušavaju u neku drugu osobu kako bi bili što zanimljiviji i izazovniji i kreću u organizirane povorce?

Karneval je vezan uz kršćansku tradiciju, odnosno uz odvijanje crkvene godine, a određuje se prema početku korizme, odnosno datumu Uskrsa. U prijašnje vrijeme vjernici su tijekom cijele korizme postili tako da nisu jeli meso. Sam naziv najbolje tumači cijelu stvar. Riječ karneval latinskog je, odnosno talijanskog podrijetla, a povezuje dvije riječi: carne koja znači meso i vale sa značenjem pozdra-

viti se s nečim ili ostaviti nešto. Zato karneval znači ostaviti meso ili ne jesti meso. Gotovo isto kao što hrvatska složenica mesopust znači pustiti meso, odnosno ne jesti meso kroz neko vrijeme.

Kad se prijeđe granica lijepo zabave lako se prijeđe u raskalašnost

Budući da su ljudi redovito maštoviti, potrudili su se da što bolje iskoriste vrijeme prije korizmenog posta, pa su se počeli ne samo opuštaći, već uvlačiti stare poganske prakse koje ponekad znaju prekoracići granicu lijepo i ugodne zabave pa mogu lako prijeći u raskalašnost.

Znakovitost srijede Pepelnice

Korizma je razdoblje crkvene godine koje započinje sa srijedom pepelnicom, a traje 40 dana i prožeto je različitim ponudama za produbljanje duhovnoga života, posebice odricanje, pokora i dobra djela.

Srijeda pepelnica obilježena je izuzetnim i izrazitim znakom, a to je obred pepeljenja. Čemu pepeljenje, odnosno posipanje glave pepelom? Simboličnim obredom želimo posvijestiti i priznati otprilike ovo: Čovječe, ne umišljaj si previše. Budi malen. Darove koje imaš Božji su; to što jesi Bog ti je dao. Čim želiš smisao života vezati sam na sebe, gubiš se u prašini svoje vlastite površnosti. Onoliko koliko si Božji za tebe je najvažnije. Zato se sjeti da bez Boga ostajemo prah i u prahu se vraćamo.

dr. Anton Bozanić

Mogu li se nečega odreći i sebe držati u kontroli?

Mnogi se u korizmi odriču nečega što im je osobito drago, npr. nekih užitaka, alkohola ili cigareta. Ozbiljni kršćani u korizmi daju prednost klasičnoj glazbi i ozbiljnim govornim programima. Neki si zadaju osobitu pokoru i nastoje uvesti neku korisnu naviku. Možda pokušaju biti samozatajni, strpljivi prema svojim ukućanima, posebice štuljivi. Ili odrede svaki dan desetak minuta čitati Sveti pismo i zajednički moliti... A kako je tek lijepo kad muž obeća ženi i žena mužu da će u korizmi jedno o drugom govoriti samo pozitivno i dobro.

Put prema novom početku

Korizma, dakle, nije nipošto vrijeme žalosti, nego novo proljeće života. Ono donosi nove šanse, nadu da čovjek postane drugačiji, da u svome životu ispravi ono što ga je do sada mučilo, da postane zdrav. Korizma je vrijeme kad čovjek može ozdraviti svoj duh, psihu, ali i svoje tijelo disciplinom u jelu, piću i radu te iscjeliti teret krivih emocija i maštanja, teških misli i briga.

Ona priprema put prema novom zaokretu u životu, osjećava prostore duše, duha i tijela. Otvara vrata novom početku, proljeću vlastitog života, zdravlja i plemenitosti. Ona je priprema za najveći kršćanski blagdan Uskrs.